د افغانستان اسلامي امارت
د کانونو او پټرولیم وزارت

د کان کیندنې تړون

د افغانستان اسلامي امارت
د کانونو او پټرولیم وزارت

او

الفلاح العالمي شرکت

ترمنځ

د پروان ولایت د جبل السراج د سمنټ پروژه

نېټه: ۲۰ / ۷ / ۱۴۰۲هـ.ش | / / ۱۴۴۵هـ.ق

لیکلړ

جزئیات 1
منل شوي اصطلاحات 2
1 تعریفونه 2
2 د نافذه قوانینو ارجحیت؛ ظرفیت او اداره 8
لومړی برخه: د ترون موده او د جوازونو ورکول 8
3 د ترون ثبت او خپرول 8
4 د اکتشافي جواز ورکول 9
5 د استخراج د جواز ورکړه 10
6 د جواز ساحه 11
دويمه برخه: د پلانونو تسليمول او منظوري 12
7 عمومي پلانونه 12
وراندیز شوي پلانونه 12
8 د پلانونو منظوري 12
9 د منظور شويو پلانونو عوض كول 13
10 د اكتشاف جواز كې ژمنه شوي حقوق 14
11 د استخراج په جواز كې ژمنه شوي حقوق 14
ځلورمه برخه: د جواز شرطونه 15
12 د اکتشافي جواز شرطونه 15
13 د کټې اخیستنې جواز شرطونه 15
پنځمه برخه: مالي موضوعات 15
14 د ځمکې د سطحې کرایه 15
15 فیسونه 16
16 حق الامتیاز (رویالټي) 16
د حق الامتیاز مکلفیتونه 16
17 مالیات 17
18 ګمرکي محصولات 18
19 امارت ته تادیات 18
20 د بهرني پولي واحد (کرنسي) تادیه او موجودیت 19
21 مالي راپور ورکونه او محاسبه 19
22. د منرالي فعالیتونو عمومي کرندود 20
24. بیمه (تکافل) 20
25 چاپېریال ساتنه 21
26 کارګران 21

27 روغتیا او خوندیتوب 21

28 داخلي امنیت 21

29 د سیمه ییزو ګټو او د ټولنې د پراختیا پلان 24

30 عامه کارونه 24

31 د زېربنا جوړول 24

32 لرغوني او فرهنګي آثار 25

33 د نهایي محصول خرڅلاو او صادرات 26

بازارموندنه، خرڅلاو او صادرات په عمومي دول 26

34 راپور ورکونه 27

35 د اسنادو ساتل 27

36 تفتیش 28

اتمه برخه: نیابت او ضمانتونه 29

37 د تړون لرونکي نیابت او ضمانتونه 29

38 د امارت نیابت او تضمینونه 31

نهمه برخه: مالي داړ، متابعت او اجراآت 32

39 د لاربښودونو رعایت 32

40 د اجرا ضمانتونه 32

د اجراء ضمانت شرایط 32

41 د چاپېریال ساتنې ضمانتونه 33

42 غرامت 34

43 د مسئولیت حدود 34

45 د تړون د فسخې آثار 36

46 د جواز د مودې د پوره کېدو، انصراف یا لغوه کېدو آثار 36

47 ګډې حل لارې 38

لسمه برخه: فرعي قراردادونه او معاملې 38

48 فرعي قرارداد 38

49 د مدیریت بدلون 39

50 د حقونو او مکلفیتونو پر لیږد محدودیتونه 39

یوولسه برخه: عمومي حکمونه 40

51 د امارت له خوا داړ 40

52 ثبات 41

54 د اختلافونو حل 45

55 محرمانه معلومات 45

56 خبرتیاوې 47

57 متفرقه حکمونه 47

لومړی جدول: اکتشافي جواز 51
لومړۍ برخه: مقدم شرطونه 51
دویمه برخه: د جواز اضافي شرطونه (د کانونو نافذه قانون) 51
دریمه برخه: د جواز ساحه 52
دویم جدول: استخراجي جواز 53
لومړۍ برخه: د جواز اضافي شرطونه (د کانونو نافذه قانون) 53
دریم جدول: زېربنا او عامه کارونه 54
لومړۍ برخه: زېربنا 54
دویمه برخه: عامه کارونه 54
څلورم جدول: ځانګړي شرایط 54
اجراء: 56
لومړی شمېره ضمیمه: د استخراج منظور شوی پروګرام 57

جزئيات

نېټه: ( )

لوري:

تړون ورکوونکی:

نوم د افغانستان اسلامي امارت، د کانونو او پترولیم وزارت

پته [د مکروریان څلورلارې کابل]

برېښنالیک [lsmmd@momp.gov.af]

تړون لرونکی:

نوم [**الفلاح العالمی شرکت**]

پته [۲۴۲ شمېره کور، ۴ حوزه، چاریکار، پروان، افغانستان]

برېښنالیک [safiullah@alfalah-ul-alami.com]

مقدمه

الف د کانونو او پترولیم وزارت لهخوا د داوطلبۍ د پروسي له ترسره کولو وروسته، تړون لرونکي ته د دغه تړون ورکړه په لاندې ډول ترسره شوې ده:

(لومړی) دغه پروژه د افغانستان اسلامي امارت زعیم عالیقدر امیرالمومنین حفظه الله تعالی( ) ګڼې او ( )نیټې حکم له مخې منظور شوې ده.

(دوهم) دغه پروژه د افغانستان اسلامي امارت د اقتصادي کمیسیون د ۱۴۰۲ هجري لمریز کال د نیټې پریکړې په اساس تصویب شوې ده.

ب دا تړون د کان کیندنې تړون لرونکي ته د اکتشاف د جواز او د ګټې اخیستنې جواز د لومړیتوب حق ورکوي.

ج دغه تړون د دواړه لوریو د لاسلیک سره سم د ثبت او نشر څخه وروسته د اجرا پړاو ته داخلېږي او وزارت یې د امارت د استازي په توګه مدیریت کوي.

د دا تړون د عامه ګټو په موخه لاسلیک شوی او وزارت یې د څېړیدو حق لري.

منل شوي اصطلاحات

1 تعریفونه

1.1 په دغه تړون کې کارول شوي اصطلاحات لاندې معناوې لري:

د محاسبې معیارونه: د نړیوال مالي راپور ورکونې سیستم (IFRS) معیارونه او اصول.

عمل: د یوې کړنې، شخړې، دعوا، غوښتنې، څېړنې، پوښتنې، قانوني تعقیب، حقوقي دعوا، منځګړیتوب یا د شخړې حل.

زیانمن لوری: د دې اصطلاح معنی په53.3 فقره کې شرح شوې ده؛

افغانۍ: د افغانستان رسمي پولي واحد.

تصدي: د عامه ساتنې تصدي یا بله بدیله اداره چې د کورنیو چارو وزارت له خوا تاسیس شوې او په افغانستان کې د پلې کېدونکو پروژو لپاره داخلي امنیت تامینوي.

نافذه قوانین: په اړونده برخه کې د تصویب شوو قوانینو په معنا دی، او د شک د مخنیوي لپاره لاندې قوانین یې شاملېږي:

د کانونو قانون، مقررات، لارښوونې، د استملاک قانون، د ګمرکاتو قانون، د چاپېریال ساتنې قانون، پر عایداتو د مالیاتو قانون، د کار قانون، د خصوصي پانګونې قانون؛ او په دې برخه کې د تطبیق وړ نور نافذه تقنیني سندونه.

منظوري: د نافذه قوانینو له حکم سره سم له یوه با صلاحیته مقام څخه د تائید، رضایت، صلاحیت، ثبت، تصدیق ، جواز، یا معافیت ترلاسه کول.

د منظورۍ باصلاحیته مرجع:

(الف) د چاپېریال ساتنې د مدیریت د پلان په برخه کې، د چاپېریال ساتنې ملي اداره (NEPA)

(ب) د ټولنې د پراختیا د پلان، د روغتیا او خوندیتوب پلان او یا د سیمه ایزو ګټو د پلان په برخه کې وزارت.

د ټولنې د پراختیا منظور شوی پلان: هغه پلان چې د ټولنې د پراختیا په هدف د تړون لرونکي لخوا وزارت ته وړاندې شوی او د وزارت لخوا منظور شوی دی.

منظور شوي سندونه: د ټولنې د پراختیا، کورني امنیت، چاپیریال ساتنې د مدیریت، اکتشاف، روغتیا او خوندیتوب، د سیمه ایزو ګټو منظور شوي پلانونه او یا د کان کیندنې منظور شوی پروپوزل؛

د داخلي امنیت منظور شوی پلان: د داخلي امنیت پلان چې د وزارت له خوا منظور شوی وي.

د چاپېریال ساتنې د مدیریت منظور شوی پلان: د چاپېریال ساتنې د مدیریت پلان چې د چاپېریال ساتنې ملي ادارې له خوا منظور شوی وي.

د اکتشاف منظور شوی پروګرام: د اکتشاف هغه پلان چې د دې تړون په ۱ ضمیمه کې تشریح شوی.

د روغتیا او خوندیتوب منظور شوی پلان: د روغتیا او خوندیتوب پلان چې د وزارت له خوا منظور شوی وي.

د سیمه ییزو ګټو منظور شوی پلان: د سیمه ییزو ګټو پلان چې د وزارت له خوا منظور شوی وي.

د کان کیندنې منظور شوی پروپوزل: د کان کیندنې هغه پروپوزل چې د اقتصادي کمېسیون له خوا منظور شوی وي.

منظور شوی پلان:

(الف) د اکتشافي جواز په صورت کې، د چاپېریال ساتنې د مدیریت منظور شوی پلان، د روغتیا او خوندیتوب منظور شوی پلان یا د محلي ګټې منظور شوی پلان؛ یا

(ب) د استخراجي جواز په صورت کې، د ټولنیزې پراختیا منظور شوی پلان، د چاپېریال ساتنې د مدیریت منظور شوی پلان، د روغتیا او خوندیتوب منظور شوی پلان یا د محلي ګټې منظور شوی پلان .

با صلاحیته مرجع: یعنې هر امارتي، نیمه امارتي، اداري، مالي یا قضایي ارګان، څانګه، کمیسیون، مقام، محکمه، اداره یا بل هر هغه بنسټ، او د شک د مخنیوي لپاره، ځیله وزارت هم په کې شاملېږي.

د داوطلبۍ اسناد: ټول هغه اسناد چې د تړون لرونکي لخوا د داوطلبی د پروسې په جریان کې وزارت ته سپارل شوي، چې لاندې اسناد هم پکې شامل دي:

(الف) د اهلیت د ابتدایي ارزونې پوښتنپاڼه (PQQ)؛

(ب) د داوطلبی پروپوزل (چې د شک د مخنیوي لپاره، د اهلیت او موافقت اظهارلیک او د وړتیا اظهارلیک هم پکې شاملېږي)؛

الف د تړون لرونکي لاندې پیشنهادي پلانونه:

(1) د اکتشاف پروګرام؛

(2) د چاپېریال ساتنې د مدیریت پلان؛

(3) د سیمه ییزو ګټو پلان؛

(4) د روغتیا او خوندیتوب پلان؛

(5) د داخلي امنیت پلان؛

(6) استخراجي پلان؛

(7) د ټولنیزو خدمتونو پلان؛ او

(8) د پروسس پلان.

(ب) د داوطلبی پروسې په جریان کې د تړون لرونکي لخوا چمتو شوي نور معلومات (مهمه نه ده چې دغه ډول معلومات وزارت غوښتي وي یا نه)؛

د داوطلبی پروسه: هغه پروسه ده چې د دې تړون د مقدمې په سر کې ورته اشاره شوې ده.

مرکزي بانک: د افغانستان بانک.

تړون: د کان کیندنې همدا تړون.

تړون لرونکی: [الفلاح العالمي شرکت]؛

د تړون لرونکي تضمینونه: د دغه تړون د ۳۷,۱ ماده کې ذکر شوي نیابت او تضمینونه.

د تړون موده: هغه موده چې په ۳,۲ فقره کې شرحه شوې ده.

مقدم شرایط: هغه شرطونه چې د دې تړون د (۱) جدول په لومړی برخه کې شرحه شوي دي.

محرم معلومات: لاندې معلومات چې د افشا کوونکي اړخ یا د هغه د استازو له لوري ترلاسه کووونکي یا د هغه استازو ته، که په هره بڼه وي، افشا کړي:

(أ) هغه معلومات چې د نافذه قوانینو له مخې محرم دي.

(ب) شخصي موضوعات، د کارکوونکو روغتیایي ریکارډونه، یا د کارکوونکو او نورو کسانو سندونه او معلومات، او نور موضوعات چې د اشخاصو محرمیت پهکې شامل وي.

(ت) د تجهیزاتو، د پروسې نوښتونو، امنیتي یا سوداګریزو رازونو په اړه محرم تخنیکي یا ملکیتي معلومات.

(ث) د حقوقي سلاکارانو د سلا مشورې په ګډون محرم حقوقي موضوعات؛

(ج) د کان کیندنې اړوند معلومات؛

(ح) د تړون لرونکي د معنوي مالکیت حق چې په پروژه پورې تړاو لري؛ یا

خو هغه معلومات نه پکې شاملېږي چې:

(خ) لاسته راوړونکی لوری اړ وي چې د افغانستان نافذه قوانینو سره سم یې خپاره یا په عامه توګه وړاندې کړي؛

(د) چې د عامه شتمنیو برخه وي او یا یې یوه برخه وبلل شي، په دې شرط چې د دغه توړون د نقض کېدو او یا د افشا کوونکي لوري او یا د هغوی د استازو په امانت کې د خیانت لامل نه‌شي.

(ذ) چې ترلاسه کوونکی لوری ثابته کړي چې د معلوماتو افشا کولو پر مهال افشا کوونکی لوری خبر و (خو دا چې یاد معلومات د افشا کوونکي لوري یا د هغوی د استازو د امانت ساتلو د اصل د نقض له امله نه وي)؛ او یا دا

(ر) چې ترلاسه کوونکي لوري دا معلومات له افشا کوونکي لوري پرته له بلې سرچینې ترلاسه کړي وي او یاده سرچینه د معلوماتو د افشا صلاحیت ولري؛

د گمرکاتو نافذه قوانین: د افغانستان اسلامي امارت د مالیې وزارت د گمرکاتو قوانین.

افشاء کوونکی لوری: هغه لوری چې په مستقیمه توګه یا د خپلو استازو له لارې محرم معلومات افشا کوي.

امریکایي ډالر (USD): د امریکا د متحده ایالتونو رسمي پولي واحد.

د اجرا نېټه: هغه نېټه په کومه چې د کان کیندنې تړون د ټولو لورو له خوا لاسلیک، ثبت او خپرېږي.

د پای نېټه: د مقدمو شرایطو سره په تړاو هغه نېټه چې د لومړي جدول په لومړی برخه کې د ذکر شوو مقدمو شرایطو برعکس نېټه بیانوي.

د تقصیر موارد: هغه موارد چې په۴۴ ماده کې بیان شوي دي.

د تبادلې نرخ: هغه نرخ چې په ټاکلې نېټه د راکړې ورکړې لپاره ټاکل شوی وي.

د کټې اخیستنې جواز: هغه جواز چې د کانونو نافذه قانون له حکم سره سم تړون لرونکي ته ورکول کېږي چې د جواز په ساحه کې د فعالیت اجازه ورکوي.

د اکتشاف جواز: هغه جواز چې د کانونونافذه قانون حکم سره سم د کان کیندنې تړون لرونکي ته ورکول کېږي چې د جواز په ساحه کې د [سمنټ]د اکتشاف اجازه ورکوي.

د استملاک مرجع: د دې اصطلاح معنا د استملاک په نافذه قانون کې شرح شوې ده.

مالي کال: دوولس میاشتنی دوره چې د هر هجري شمسي کال د حمل میاشتې لومړۍ نېټه پیل او د حوت میاشتې په ۲۹ نېټه پای ته رسېږي.

غیر مترقبه پېښې (فورس ماژور): معنی یې په ۵۳,۱ ماده کې بیان شوې ده.

د مالي راپور ورکونې نړیوال معیارونه چې د محاسبې د نړیوالو معیارونو د بورډ له خوا خپرېږي.

پر عایداتو د مالیاتو قانون: پر عایداتو د مالیاتو نافذه قانون

خپلواک کارپوه: معنی یې د کانونو نافذه مقررې په حکمونو کې تشریح شوې ده.

غیر مستقیم زیان: هر هغه غیر مستقیم زیان یا خساره او یا هم د ځینو فعالیتونو په نتیجه کې رامنځته شوی زیان یا خساره که په هره بڼه پېښ شوی وي او لاندې ټکي په کې شاملېږي:

أ) د استفادې (پېشبیني شوې استفادې)، تولید، ګټې، عاید، کاروبار یا سپما زیان

ب) هغه زیان چې د سوداګرېزې یا کاروبارې اختلال له امله رامنځته شوی،

ولو که غیر مستقیم زیان د وړاندوېینې وړ وي یا نه وي.

فکري مالکیت: د اختراع، د کاروني وړ موډل، د نشر حق (د راتلونکي نشر د حق په ګډون)، سوداګریز نښان، لوګو او د ډیزاین نښو، خدماتي نښو، سوداګریزو نومونو، براند نومونو، ډیزاینونو، سوداګریزو رازونو، د ډومېن نومونو، د نړیوالې شبکې (world wide web) سره د نورو تړلو نومونو، انټرنېټي پتې، د حقونو په ګډون د فکري ماالکیت د حقونو په معنا دی چې د انفاذ له نېټې مخکې یا وروسته رامنځته کېږي او ټول غوښتنلیکونه او حقونه په کې شاملېږي چې د دې ډول فکري مالکیت د ثبتولو لپاره کارول کېږي.

د افلاس حالات: د تړون د یوه لوري په اړه له لاندې مواردو څخه د یو یا څو مواردو رامنځته کېدو ته وایي:

ج) دا د هر نافذه قانون د اهدافو لپاره دی ؛

(لومړی) چې پر وخت خپل پورونه ادا نه شي کړای ؛ یا

(دویم) له افلاس سره مخ وي؛

د) ټول پورونه یا د پورنو یوه برخه تادیه توقف، تعلیق یا د هغه د توقف کولو ګواښ وکړي؛

ه) د پور ورکوونکو د غونډې رابلل او دایرول؛

و) هر هغه عمل ترسره کول چې د افلاس سبب شي ؛

ز) کله چې د ملکیت د مصادرې غوښتنلیک وړاندې او یا یې په اړه حکم صادر شي ؛

ح) د یوې قانوني وجیبې په سرته رسولو کې پاتې راشي ؛

ط) د یو داسې ګام اخیستل چې په یوه ناسم وضعیت منتج شي ؛

ي) د یو داسې ګام اخیستل چې ترلاسه کوونکې، اخیستونکی او مدیر، رییس، د تصفیې مدیر یا موقتي د تصفیې مدیر د همدغه یا یې کومې بلې شتمنۍ لپاره ګومارل شوی وي، ورته کومه ګمارنه ترسره شي؛

ك) کله چې د ټولو یا یو شمېر پور ورکونکو د ګټو لپاره هر ډول تړون، جوړښت یا ترتیب ته داخل شي؛ یا

ل) نور هغه اعمال چې د قانون یا د صلاحیت په یوه محدوده کې پېښېږي چې د پورته توضیحاتو له یو مورد سره ورته وي یا ورته اغېزې ولري؛

د کار قانون: د کار نافذه قانون څخه عبارت دی؛

جواز: د کان د اکتشاف یا د کان د استخراج جواز (هر یو چې د استفادې وړ وي)

د جواز ساحه په لاندې معنا ده:

(الف) د اکتشافي جواز په اړه، هغه ځمکه چې وخت په وخت د اکتشافي جواز موضوع جوړوي؛ او

(ب) د استخراج د جواز په اړه، هغه ځمکه چې وخت په وخت د استخراج د جواز موضوع وي؛

د جواز د پای نېټه: د جواز په اړه له لاندې مواردو څخه هر هغه څه چې لومړی رامنځته شي:

أ) د جواز د وخت د ختمېدو نېټه؛

ب) له جواز څخه (یا یې یوې برخې څخه) د انصراف یا لاس اخیستو یا پرېښودو نېټه؛ او

ج) د کانونو قانون له مخې د جواز د لغوې نېټه؛

زیان: ټول زیانونه، خسارات، مصارف او لګښتونه؛

د کانونو نافذه قانون : د کانونو قانون چې کېدای شي وخت په وخت تعدیل شي؛

د کان کیندنې معلومات: ټول هغه معلومات او اطلاعات چې په جوازونو پورې یا د جواز ساحه کې په کوم منرال پورې اړه ولري.

وزارت: د افغانستان د کانونو او پترولیم وزارت په معنا دی.

بل لوری: په لاندې معنا دی:

أ) که چیرې د کان کیندنې تړون لرونکی زیانمن شوی لوری وي، نو امارت بل/مقابل لوری بلل کیږي؛ یا

ب) که چیرې امارت زیانمن شوی لوری وي، د کان کیندنې تړون لرونکی بل لوری بلل کیږي؛

د خصوصي پانګونې قانون: د خصوصي پانګونې نافذه قانون

پروژه: په لوی مقیاس د کان کیندنې پروژه ده چې له دې تړون سره سم د کان کیندنې د تړون لرونکي له خوا د جواز په ساحه کې پلې کیږي.

پیشنهادي شوی پلان: د تړون لرونکي له لاندې پیشنهادي پلانونو څخه عبارت دی:

أ) د چاپیریال ساتنې د مدیریت پلان؛

ب) د محلي مفاد پلان؛

ج) د روغتیا او خوندیتوب پلان؛

د) د ټولنیزې پراختیا پلان،

، او د شک د مخنیوي لپاره، د ۹ مې مادې پر اساس د یوه منظور شوي پلان هر ډول پیشنهادي بدیل یکې شاملیږي؛

عامه کارونه: هغه کارونه چې د دې تړون د دریم جدول په دوهمه برخه کې ذکر شوي دي؛

د کان کیندنې د صنعت واجد شرایط مالیه ورکوونکی: نسبت یې هغې اصطلاح ته کیږي چې پر عایداتو د مالیاتو په قانون کې تشریح شوې ده؛

ترلاسه کوونکی لوری: هغه لوری دی چې محرم معلومات (په مستقیم ډول او یا هم د خپلو استازو په وسیله تر لاسه کوي)؛

نافذه مقرره: د کانونو نافذه مقرره چې کېدای شي وخت پر وخت د تعدیل وړ وي.

اړوند لوری: د یو حقوقي شخصیت په اړه هر هغه شخص ته ویل کیږي، چې د یوه یا څو منځګړو په وسیله عمده مالک وي، یا په دې حقوقي اداره کې په مستقیم او یا غیر مستقیم ډول د مشارکت عمده برخه لري؛

د یوه لوري استازی په لاندې معنا دی:

أ) له هغه لوري سره اړوند یو لوری؛ او

ب) آمر، رئیس، کارکوونکی، استازی، مفتش، مشاور، شریک، ګډ پانګوال، مشاور یا د هغه لوري قراردادي یا د هغه لوري اړوند لوری؛

اړینه بیمه (تکافل): د عامه مسؤلیت بیمه (تکافل) او هر هغه بیمه (تکافل) چې د اسلامي شریعت او نافذه قوانینو لخوا اړینه بلل شوې وي؛

د بیا مېشتېدنې کمېټه: هغه کمېټه ده چې د استملاک په برخه کې د استملاک نافذه قانون سره سم جوړیږي؛

د بیا مېشتېدنې د پروژې د تطبیق پلان: معنا یې د بیا میشتیدنې د کمیټې لخوا د استملاک نافذه قانون سره سم د هغو اشخاصو د بیا میشتیدنې لپاره چمتو شوی پلان دی چې ځمکه یې په اجباري توګه استملاک شوې وي.

ځانګړي شرایط: معنا هغه خاص شرایط چې په څلورم جدول کې ذکر شوي دي؛

د امارت تضمینونه: هغه تضمینونه او ژمنې چې په ۳۸,۱ ماده کې روښانه شوي دي؛

د مالیاتو نافذه قوانین: د مالیاتو په اړه ټول نافذه قوانین (د ګمرکاتو نافذه قانون او پر عاید د مالیاتو نافذه قانون په ګډون)؛

دریم لوری: د کان کیندنې د قراردادي او یا هم د هغه اړوند لوري څخه پرته بل لوری؛

تضمین: د کان کیندنې د قراردادي تضمین او یا هم د امارت تضمین ؛ او

تفسير

1.2 د دغه تړون په تفسیر کې لاندې موارد شاملیږي، مګر دا چې محتویات یې بل ډول ایجاب وکړي:

1.2.1 عنوانونه یوازې د آسانتیا په خاطر ځای پر ځای کیږي او د دغه تړون د محتویاتو پر تشریح کوم اغېز نه لري؛

1.2.2 د شخص په اصطلاح کې هر فرد، شرکت، کمپنی، موسسه، حکومت، امارت یا د امارت اداره یا یوه ټولنه، اړونده مرجع، ګډه پانګونه، د مشارکت کنسرشیوم (ولو که بېل حقوقي شخصیتونه ولري او یا یې و نه لري) شاملیږي؛

1.2.3 که یوې کلیمې یا عبارت ته یوه مشخصه معنی ورکړل شوې وي، د دغه کلیمې یا عبارت راتلل د بحث په بله برخه کې، یا یې بله ګرامري بڼه ورته معنا لري؛

1.2.4 یوه کلیمه چې مفرد ښیي، د هغه کلیمې جمع هم ښیي او یوه کلیمه چې جمع ښیي، د همدغې کلیمې مفرد هم ښیي؛

1.2.5 هر جنسیت ته اشاره د هغه بل جنسیت هم ښیي؛

1.2.6 د 'شامل' یا 'شاملیږي' کلیمې ته مراجعه پرته له کوم محدودیت څخه تعبیر کیږي؛

1.2.7 د تړون یوه لوړي، بند، جدول او یا ضمیمې ته اشاره، د دغه تړون یوه لوړي، بند، جدول او یا هم ضمیمې ته اشاره ده؛

1.2.8 یوه لوړي، یو سند یا هوکړه لیک ته (ددې تړون په شمول) په اشاره کې، د هغه لوړي د کار اجرا کوونکي، مدیران، ځیناستي او مجاز استازی شاملیږي، په شمول د هر هغه کس چې تبدیل شوی وي؛

1.2.9 یوه سند یا هوکړه لیک ته اشاره (د دغه تړون په ګډون) هغه سند یا هوکړه لیک ښیي چې وخت پر وخت تعدیل شوی، نوی شوی، ضمیمه شوی او یا عوض شوی وي؛

1.2.10 جدولونه او ضمیمې د دغه تړون برخه جوړوي؛

1.2.11 په تضمینونو کې تناقض او یا هم د تړون نقض ته له اشارې څخه موخه هغه تضمینونه دي چې واقعي، بشپړ او یا صحیح نه وي، یا هم ګمراه کوونکي او خطا ایستونکي وي؛ او

1.2.12 د کان کېندنې د دغه تړون هېڅ حکم باید د بل لوړي په زیان له دې کبله تعبیر نه شي، چې ګویا نوموړی طرف د دې تړون د مسودې د ترتیب یا په دې تړون کې د کوم حکم د درج کولو مسئولیت درلود.

کاري ورځې او د وخت محاسبې ته اشاره

1.3 په دغه تړون کې هدف په لاندې ډول دی، مګر دا چې محتویاتو کې په بل ډول روښانه شوی وي:

1.3.1 له ورځې څخه موخه د وخت هغه موده ده چې په نیمه شپه کې پیلیږي او ۲۴ ساعته وروسته پای ته رسیږي؛

1.3.2 د ورځې له وخت څخه موخه د کابل، افغانستان وخت دی؛

1.3.3 له کاري ورځې څخه موخه د اونۍ ټولې ورځې شاملیږي، پرته له جمعې او عمومي رخصتیو، په کومو کې چې بانکونه د عمومي کاروبارونو لپاره په کابل، افغانستان کې پرانیستي وي؛

1.3.4 له 'میاشتې' څخه موخه د هجري شمسي جنتري میاشت او له 'کال' څخه موخه هجري شمسي کال دی؛

1.3.5 که د یوه فعالیت یا یوې پېښې ورځ یا د وخت یوه موده له یوې ټاکلې نېټې یا ورځې څخه مشخصه شوې وي، دغه ورځ په محاسبه کې نه شمېرل کیږي؛ او

1.3.6 که د دغه تړون پر اساس د دغه تړون د کوم فعالیت د ترسره کېدو ورځ، کاري ورځ نه وي، نو ورځ راتلونکې کاري ورځ تفسیر کېږي او فعالیت باید په راتلونکې کاري ورځ ترسره شي.

غوره هڅې

1.4 د دغه تړون هر حکم یو اړخ د «غوره هڅې» په ترسره کولو مکلف کوي، ترڅو د یو کار له ترسره کولو یا د یو څه د ترسره کېدو په اړه داړ حاصل شي ، خو په لاندې برخو کې د مکلفیت د ایجاد سبب نه شي:

1.4.1 د کوم شخص پر وړاندې کوم قانوني عمل یا اقدام وکړي؛

1.4.2 په مطلق ډول مکلفیت وټاکل شي چې یو کار دې ترسره شي یا ترسره کېږي، یا یا

1.4.3 داسې یو لګښت تحمیل شي چې د شرایطو مطابق تر معقولې کچې لوړ وي .

2 د نافذه قوانینو ارجحیت؛ ظرفیت او اداره

ارجحیت

2.1 که چېرې د لاندې نافذه قوانینو او اسنادو:

2.1.1 د دې تړون؛

2.1.2 د کانونو نافذه قانون؛

2.1.3 د هر جواز شرایط؛ او

2.1.4 نورو مصدقه اسنادو،

ترمنځ تناقض یا ټکر موجود وي، نو په دې صورت کې، پورتنیو اسنادو ته په ترتیب سره مراجعه کېږي.

ظرفیت او استازې اداره

2.2 وزیر دغه تړون د خپل اهلیت پر بنسټ د امارت په استازیتوب لاسلیک کوي.

2.3 د دې تړون لرونکې مني چې وزارت د امارت له خوا د استازي په توګه ټاکل شوی دی، تر څو د هغه په وسیله د امارت حقوق اعمال او د دغه تړون له مخې خپل مکلفیتونه ترسره کړي.

لومړۍ برخه: د تړون موده او د جوازونو ورکول

3 د تړون ثبت او خپرول

3.1 امارت مکلف دی چې د اړخونو له خوا د تړون تر لاسلیک وروسته به، وزارت په ۱۰ کاري ورځو کې:

3.1.1 د کانونو د نافذه قانون او مقررې سره سم به دغه تړون په رسمي دفتر کې ثبتوي؛ او

3.1.2 وزارت به د دغه تړون یوه نسخه او د تړون لرونکې د ذینفع مالکینو جزییات خپروي.

3.1.3 یو داسې لیکلی حکم به صادروي چې تړون لرونکي ته اجازه ورکوي چې د تړون لومړی جدول په درېیمه برخه کې مشخصه شوې ځمکې ته لاس رسی ومومي، خو تر هغه بریده چې نوموړې ځمکه د ۷,۱,۲ مادې د حکمونو مطابق د هر پیشنهادي پلان د نهایي کولو لپاره اړینه وي، مشروط پر دې چې تړون لرونکی به د جواز تر ورکړې پورې د ساحوي کار د اختلال اجازه نه لري.

3.1.4 **موده**

3.2 د دغه تړون اجرا د انفاذ له نېټې څخه پیلېږي او په لاندې مواردو کې چې هر یو یې لومړی واقع شو، پر اساس یې تړون پای ته رسېږي:

3.2.1 هغه نېټه چې پر اساس یې دغه تړون د ۴,۶او د ۴۶,۲ مادې د حکمونو مطابق پای ته رسېږي؛ او

3.2.2 هغه نېټه چې:

3.2.2.1 کله د دغه تړون طرفین په لیکلي ډول د تړون د پای ته رسولو په اړه هوکړې ته ورسېږي؛ او

3.2.2.2 د تړون پای ته رسېدل د اقتصادي کمېسیون له خوا منظور شي (د تړون دغه پای ته رسېدل د کان کېدنې د تخنیکي کمېټې د وړاندیز په تعقیب کېږي).

4 د اکتشافي جواز ورکول

د اکتشافي جواز د حسن اجراء لپاره ضمانت

4.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د تړون د اجرا تر نېټې وروسته د ۲۰ کاري ورځو په جریان کې په اکتشافي پروګرام کې د شویو ژمنو لپاره د ضمانت په توګه وزارت ته د اجرا ضمانت وړاندې کړي. (دا په هغه صورت کې چې د اجرا ضمانت د تړون د اجرا تر نېټې مخکې وزارت ته نه وي وړاندې شوی.)

4.2 تړون لرونکی مني چې وزارت ته د اجرا ضمانت په وړاندې کولو کې پاتې راتلل، د تقصیر یو مورد ګڼل کېږي.

مقدم شرایط

4.3 مقدم شرطونه یوازې د امارت د منفعت لپاره دي او کېدای شي چې د یوې لیکلي خبرتیا له لارې د تړون لرونکي لپاره معاف کړل شي.

4.4 هر لوری باید خپلې پوره هڅې وکاروي ترڅو د مقدمو شرطونو پلي کېدل د اجرا له نېټې وروسته یا د اختتام تاریخ مخکې په دایمي ډول ترسره شي.

4.5 یو لوری باید سملاسي:

4.5.1 د تړون هر لوری باید ژر تر ژره یو بل ته د مقدمو شرطونو د پلي کېدو یا نه پلي کېدو په اړه په لیکلي بڼه خبر ورکړي.

4.5.2 د قرارداد نورو لوریو ته مرستندویه اسنادونه او لاسوندونه چمتو کول لازمي دي تر څو وکتل شي چې مقدم شرطونه پلي شوي او یا هم د پلي کېدو وړ نه دي.

4.6 د تړون هر لوری کولای شي چې د ۴،۷ مادې پر بنسټ د تړون بل لوري ته د لیکلي خبرتیا په لېږلو سره تړون په لاندې مواردو کې فسخ کړي:

4.6.1 کله چې یو مقدم شرط پوره نه شي او د ۴،۳ مادې پر اساس نوموړی مقدم شرط د ۳۵ کاري ورځو په جریان کې معاف شوی نه وي؛

4.6.2 کله چې یو لوری د یو مقدم شرط له پوره کېدو څخه راضي نه وي یا هم نوموړی شرط د ۴،۳ مادې پر اساس د تړون د پای نېټې سره سم یا تر هغه مخکې معاف شوی نه وي.

4.7 امارت نه شي کولی چې د ۴،۶ بند پر بنسټ دغه تړون فسخ کړي، مګر دا چې:

4.7.1 امارت د ۴،۴ او ۴،۵ بندونو پر اساس یې خپل مکلفیتونه ترسره کړي وي؛ او

4.7.2 د فسخ پېشنهاد د اقتصادي کمېسیون له خوا منظور شي (د کانونو د تخنیکي کمیټې له سپارښتنې وروسته).

4.8 که چېرې دا تړون د ۴،۶ بند پر بنسټ فسخ کړای شي، نو ۴۷ ماده د پلي کېدو وړ ګرځي.

د اکتشافي جواز ورکړه

4.9 امارت مکلف دی چې څومره ژر ممکنه وي تړون لرونکي ته د اکتشاف جواز د ۱۵ کاري ورځو په جریان کې چې د لاندې نېټې څخه محاسبه کېږي، ورکړي:

4.9.1 د انفاذ نېټه

4.9.2 هغه نېټه چې د تړون لرونکی د ۴،۱ مادې پر اساس وزارت ته د اجرا ضمانت وړاندې کړی وي؛ او

4.9.3 هغه نیټه چې کله هر یو مقدم شرط پوره یا هم د ۴،۳ مادې پر اساس معاف شوی وي؛ ،

4.10 امارت ژمنه کوي چې وزارت به د اکتشاف د جواز تر صدور وروسته د ۱۰ کاري ورځو په بهیر کې لاندې چارې سرته رسوي:

4.10.1 د کانونو نافذه قانون او مقرري سره سم د اکتشاف جواز به په رسمي دفتر کې ثبتوي؛ او

4.10.2 د کانونو نافذه قانون او مقررې پر اساس به د اکتشاف جواز یوه کاپي خپروي.

5 د استخراج د جواز ورکړه

د لومړیتوب حق

5.1 د تړون د مودې په جریان کې، تړون لرونکی د اکتشافي جواز د ساحې د ټولې یا یوې برخې لپاره د استخراج د یو یا څو جوازونو د ترلاسه کولو په برخه کې د لومړیتوب حق درلودلای شي.

د استخراج جواز لپاره غوښتنه

5.2 تړون لرونکی کولای شي چې له اړینو اسنادو سره یو ځای د استخراج د جواز د ترلاسه کولو لپاره وزارت ته خپل غوښتنلیک وسپاري.

5.3 د شک د مخنیوي په خاطر، د چاپېریالي مدیریت پلان، د محلي ګټې پلان او د روغتیا او خوندیتوب پلان چې د ۵،۲ فقرې سره سم وړاندې شوی وي، بنایي چې په هماغه بڼه وي او یا هم بنایي عوض شوی وي، چې په دې صورت کې د چاپېریالي مدیریت منظور شوی پلان، د محلي ګټې منظور شوی پلان او د روغتیا او خوندیتوب منظور شوی پلان ګڼل کېږي.

د کان کیندنې پروپوزل منظوري

5.4 د ۵،۲ مادې سره سم د اړینو اسنادو له ترلاسه کولو وروسته، امارت ژمنه کوي چې وزارت او د کان کیندنې تخنیکي کمېټه خپل مکلفیتونه پر وخت ادا کوي او هغه مشخص زماني چوکاټ به په پام کې نیسي چې د اقتصادي کمېسیون لخوا په تصویب شویو لارښودونو کې مشخص شوی وي.

5.5 امارت ژمنه کوي چې وزارت به د لاندې مواردو په اړه تړون لرونکي ته ژر تر ژره لیکلی خبر ورکوي:

5.5.1 د اقتصادي کمېسیون له خوا د کان کیندنې د اړونده پروپوزل رد یا تائید؛ او

5.5.2 په هغه صورت کې چې د کان کیندنې پروپوزل تائید شي او د کانونو نافذه قانون او مقررې سره سم د استخراج جواز تر صدور وروسته د کان کیندنې په پروپوزل کې د نویو شرایطو ځای پر ځای کول وړاندیز شي.

5.6 تړون لرونکی منې چې، د استخراج جواز به تر هغې نه ورکول کېږي، تر څو چې اقتصادي کمېسیون د کان کیندنې اړوند پروپوزل نه وي تصویب کړی او د کانونو نافذه قانون او مقررې سره سم اړین اسناد یې نه وي چمتو کړي.

د استخراجي جواز لپاره د اجرا ضمانت

5.7 تړون لرونکی مکلف دی چې د کان کیندنې منظور شوي پروپوزل کې د شویو ژمنو لپاره د ضمانت په توګه وزارت ته د اجرا ضمانت تر هغې خبرتیا وروسته د ۴۰ کاري ورځو په جریان کې وړاندې کړي، کله چې وزارت د ۵،۵ مادې سره سم د تړون لرونکي د کان کیندنې پرپوزل تایید کړي.

5.8 تړون لرونکی منې چې که چېرې نوموړی د ۵،۷ مادې پربنسټ وزارت ته د اجرا ضمانت په وړاندې کولو کې پاتې راشي، نو دغه عمل د ۴۱،۱ مادې پر اساس د تقصیر یو مورد ګڼل کېږي.

د استخراج جواز ورکول

5.9 د ۵,۱۰ مادې پر اساس، امارت زمینه کوي چې وزارت به د استخراج جواز چې تړون لرونکي د ۵,۲ مادې پر اساس د هغه غوښتنه کړې ده، څومره چې ژر شوني وي، د ۱۵ کاري ورځو په جریان کې د لاندې شرایطو له پوره کېدو وروسته تړون لرونکي ته ورکوي:

5.9.1 له هغې نېټې وروسته کله چې اقتصادي کمېسیون د ۵,۲ مادې سره سم استخراجي پروپوزل تایید کړي او د استخراجي پروپوزل په اړه شرایط مشخص کړي، او

5.9.2 له هغې نېټې وروسته کله چې تړون لرونکی د ۵,۷ مادې سره سم وزارت ته د اجرا ضمانت وړاندې کړي.

5.10 د ۵,۹ مادې سربېره، تړون لرونکی مني چې، وزارت تر هغې تړون لرونکي ته د استخراج جواز نه ورکوي، مګر دا چې وزارت رضایت او ډاډ حاصل کړي چې تړون لرونکي د دې تړون او د کانونو نافذه قانون او مقرري ټول مفادات رعایت کړي دي.

5.11 امارت زمنه کوي چې د استخراج جواز تر صدور وروسته به وزارت د ۱۰ کاري ورځو په جریان کې لاندې کارونه ترسره کوي:

5.11.1 د کانونو نافذه قانون او مقررې سره سم په رسمي دفتر کې د استخراجي جواز ثبتول؛ او د استخراجي جواز د یوه کاپي خپرول.

6 د جواز ساحه

د اکتشاف جواز

6.1 تړون لرونکی مني چې د اکتشاف جواز له ترلاسه کولو وروسته، نوموړی جواز تړون لرونکي ته اجازه ورکوي تر څو په ۱۰,۱ ماده کې درج شوي فعالیتونه د جواز په ساحه کې اجرا کړي، خو لاندې ساحه پکې نه شاملېږي:

6.1.1 هغه ساحه چې، د کانونو نافذه قانون له مخې تړون لرونکي تړې وخت پر وخت انصراف کړی وي؛ او

6.1.2 هغه ساحه چې د ۶,۲,۲ مادې مطابق د اکتشاف جواز یې لغوه شوی وي.

6.2 تړون لرونکی دا مني چې، د جواز د ټولې یا یوې برخه ساحې په اړه چې په ۶,۱ ماده کې ورته اشاره شوې، د اکتشاف جواز به:

6.2.1 د هغې ساحې په اړه د تطبیق وړ وي، چې د استخراجي جواز په ساحه کې نه راځي؛ او جواز د هغې ساحې په اړه چې د ګټې اخیستنې د جواز تابع نه ده؛ د اعتبار وړ وي؛ او

6.2.2 د جواز د هغې برخې ساحې په اړه چې د استخراجي جواز تابع نه وي، فسخ شوی وي.

د استخراج جواز

6.3 تړون لرونکی مني چې د جواز له ترلاسه کولو وروسته، نوموړی جواز تړون لرونکي ته اجازه ورکوي چې په ۱۱,۱ ماده کې ذکر شوي فعالیتونه د جواز ساحه کې ترسره کړي، خو هغه ساحې پکې نه شاملېږي چې تړون لرونکي د نافذه قانون له حکمونو سره سم تړې انصراف کړی وي.

6.4 تړون لرونکی مني چې، د استخراج جواز ساحه به تر هغې اندازې نه پراخېږي، کوم چې د استخراجي فعالیتونو لپاره په قانع کوونکي توګه اړینه بلل کېږي.

دویمه برخه: د پلانونو تسلیمول او منظوري

7 عمومي پلانونه

وړاندیز شوي پلانونه

7.1 تړون لرونکی دا مني چې:

7.1.1 تړون لرونکي ته د دغه تړون ورکړه د پیشنهادي پلانونو د هغو نسخو پر بنسټ ترسره شوی، چې د داوطلبی اسناد هم پکې شامل دي ؛ او

7.1.2 د پیشنهادي پلانونو هغه نسخې چې د منظورۍ لپاره وړاندي شوي دي، باید د پیشنهادي پلانونو هغو نسخو سره ورته وي چې د داوطلبی اسناد پکې شامل دي او پوازې په هغه بڼه د بیاکتنې تابع دي چې د اړینو تعدیلاتو مستلزم وي او د تاییدوونکي یا باصلاحیته مرجع نظریات په پام کې ونیسي.

منظور شوي اړین پلانونه

7.2 تړون لرونکی مني چې د اکتشافي جواز او د استخراجي جواز د یو شرط په توګه په ساحه کې د کیندنې د کار تر پیل مخکې، باید د هر پیشنهادي پلان لپاره له اړونده صلاحیت لرونکي مرجع څخه منظوري ترلاسه کړي (البته دا په هغه صورت کې چې د اکتشافي یا استخراجي جواز تر صدور مخکې، پلان د باصلاحیته مرجع له خوا نه وي منظور شوی.)

منظور شویو پلانونو ته عامه لاسرسی

7.3 تړون لرونکی مني چې منظور شوي پلانونه به د کانونو نافذه قانون سره سم د عامه لاسرسي وړ وي.

د داخلي امنیت پلان

7.4 د شک د مخنیوي لپاره:

7.4.1 دویمه برخه د داخلي امنیت د پلان په اړه د تطبیق وړ نه ده؛ او

7.4.2 د داخلي امنیت د پلان منظوري او یا هم د داخلي امنیت په منظور شوي پلان کې تغیرات د ۲۸مې مادې پر اساس تنظیمیږي.

8 د پلانونو منظوري

د باصلاحیته مرجع له خوا ارزونه او منظوري

8.1 که چیرې:

8.1.1 د اکتشافي جواز په صورت کې، د داوطلبی پروسې په جریان کې د تړون لرونکي لخوا وړاندې شوی پلان د انفاذ له نیټې څخه مخکې د اړونده با صلاحیته مرجع لخوا منظور شوی نه وي؛ یا

8.1.2 د استخراجي جواز په صورت کې، د استخراج وړاندې شوی پلان چې د تړون لرونکي له خوا د کانونو نافذه قانون پر اساس وړاندې شوی وي او د استخراجي جواز تر ورکړې مخکې د اړونده باصلاحیته مرجع له لوري نه وي منظور شوی،

امارت ژمنه کوي چې د انفاذ یا د استخراجي جواز تر ورکړې وروسته تر کوم حده چې عملي وي لاندې اقدامات ترسره کوي:

8.1.3 اړونده باصلاحیته مرجع د کانونو نافذه قانون او مقررې له مخې د پیشنهادي پلان ارزونه ترسره کوي؛ او.

8.1.4 که چیرې منظوروونکې مرجع:

8.1.4.1 د کانونو نافذه قانون مطابق نوموړی وراندې شوی پلان منظور کړي، نو نوموړې مرجع باید ترون لرونکي ته په لیکلي بڼه خبر ورکړي (له هغو شرایطو سره یو ځای چې د پلان د منظوری لپاره وضع شوي وي.))؛ یا

8.1.4.2 د کانونو نافذه قانون مطابق نوموړی وراندې شوی پلان تعدیل ته اړتیا لري او یا د نوموړي وراندې شوي پلان په اړه خپل نظر وراندې کوي، نو دغه منظوروونکې مرجع باید ترون لرونکي ته په لیکلي بڼه د پلان تعدیل او یا نظر څخه خبر کړي (البته که چیرې د تطبیق وړ وي).

د منظوروونکي مرجع له خوا د تعدیلاتو غوښتنه

8.2 که چیرې منظوروونکې مرجع د ۸,۱,۴,۲ مادې پر اساس ترون لرونکي ته خبرتیا لیږي، نو:

8.2.1 ترون لرونکی باید پر وراندې شوي پلان بیا کتنه وکړي ترڅو اړین تعدیلات په پلان کې شامل کړي او هم هغه نظریات په پام کې ونیسي چې د تائیدوونکې مرجع له خوا وراندې شوي دي؛

8.2.2 ترون لرونکي باید وراندې شوی پلان (د ۸,۲,۱ مادې پر اساس د پلان د بیاکتل شوې نسخې په شمول) د هغه بیا کتنې په گډون چې په ۸,۲,۱ بند کې اشاره ورته شوې) د خبرتیا له تر لاسه کولو وروسته څومره ژر چې شوني وي، وزارت ته تسلیم کړي؛

8.2.3 د ۸,۲,۲ مادې پر اساس، د وراندې شوي پلان له تر لاسه کولو وروسته څومره ژر چې شوني وي، امارت ژمنه کوي چې منظوروونکې مرجع به وراندې شوی پلان بیا ارزوي او د ۸,۱,۳ او ۸,۱,۴ مادو د پراونو مطابق به ترون لرونکي ته خبر ورکوي؛ او

8.2.4 هغه پړاوونه چې په ۸,۲,۱ او ۸,۲,۳ مادو کې ورته اشاره شوې ، تر هغې به تکرارېږي ترڅو چې منظوروونکې مرجع د کانونو نافذه قانون پر اساس اړونده پلان منظور کړي. .

9 د منظور شویو پلانونو عوض کول

د داما پلان عوض کول

9.1 ترون لرونکی مکلف دی چې منظور شوی پلان نوی او بیا کتنه پرې وکړي او د کانونو نافذه قانون او مقررې د غوښتنې په صورت کې نوی وراندې شوی پلان به د منظور شوي پلان پر ځای استفاده او وراندې کړي.

9.2 ترون لرونکی مني چې نوموړی کولای شي چې له نافذه مقررې سره سم وزارت ته د پېشنهادي پلان په وراندې کولو سره د یو منظوري شوي پلان د عوض کولو لپاره وراندیز وکړي (ولو که په پلان کې دغه بدلونونه د ۹/۱ مادې له مخې یا هم په بل ډول اړین گڼل شوي وي.)

د منظوروونکي مقام له خوا ارزونه او منظوري

9.3 امارت ژمنه کوي چې د ۹,۲ مادې پر اساس د وراندې شوي پلان له ترلاسه کولو وروسته څومره چې ژر عملي وي:

9.3.1 اړونده منظورونکې مقام باید وراندې شوی پلان د کانونو نافذه مقررې مطابق و ارزوي؛ او

9.3.2 که چیرې نوموړې منظوروونکې مقام:

9.3.2.1 وراندې شوی پلان د کانونو نافذه مقررې مطابق منظوروي، باید سملاسي ترون لرونکي ته د منظورۍ او د منظورۍ د نویو شرایطو د جزییاتو په اړه په لیکلي بڼه خبر ورکړي؛ یا

9.3.2.2 که په وړاندې شوي پلان کې د کانونو نافذه مقررې پر اساس تعدیلاتو ته اړتیا وي یا هم د یاد پلان په اړه نظر وړاندې شوی وي، منظوروونکي مقام به د تعدیلاتو یا نظر په اړه تړون لرونکي ته سملاسي خبر ورکوي (البته که د تطبیق وړ وي.)

هغه تعدیلات چې منظوروونکي مقام یې غوښتنه کوي

9.4 که چېرې د یوې منظوروونکي مرجع له خوا د ۹,۳,۲,۲ مادې له مخې تړون لرونکي ته خبرتیا لېږل کېږي، نو په دې صورت کې به ۸,۲,۱ او ۸,۲,۴ مادې له لازمو تغیراتو سره د تطبیق وړ وي.

دریمه برخه: په جواز کې ژمنه شوي حقوق

10 د اکتشاف جواز کې ژمنه شوي حقوق

مجاز فعالیتونه

10.1 تړون لرونکی مني چې د جواز له ترلاسه کولو وروسته د اکتشاف جواز تړون لرونکي ته اجازه ورکوي چې د اکتشاف جواز، ددې تړون او د کانونو نافذه قانون له شرطونو سره سم د جواز په ساحه کې اړونده فعالیتونه ترسره کړي.

د نمونو راټولولو د مالکیت حق

10.2 د ۱۰,۳ مادې په پام کې نیولو سره:

10.2.1 تړون لرونکی مکلف دی چې ټولې منرالي نمونې او برمه کاري (Core Drilling) د جیولوجیکي سروې لپاره چمتو کړي او همدارنګه د کانونو نافذه قانون له مخې د اکتشافي جواز د مودې له پای ته رسېدو، انصراف او فسخ څخه وروسته ټول اکتشافي معلومات وزارت ته سپاري؛ او .

10.2.2 د اکتشافي جواز د مودې له پای ته رسېدو، انصراف یا فسخ وروسته د ټولو منرالي نمونو، برمه کارۍ او هم د اکتشافي معلوماتو د مالکیت حق له تړون لرونکي څخه امارت ته انتقالېږي.

10.3 د دې تړون پر ۱۰,۲ مادې او د کانونو نافذه قانون سربېره:

10.3.1 تړون لرونکی اړ نه دی، چې د جیولوجیکي سروې لپاره د منرالونو نمونې، د برمه کارۍ یا اکتشاف معلومات چمتو کړي؛ او

10.3.2 امارت به د کانونو د نمونو، د برمه کارۍ یا اکتشافي معلوماتو د مالکیت ترلاسه کولو حق نه لري؛

خو په دې شرط چې دا ټول منرالي نمونې، د برمه کارۍ معلومات یا اکتشافي معلومات د جواز د ساحې په یوې برخې پورې چې د استخراج د جواز په ورکولو کې لغوه کېږي، اړه ولري، لکه څرنګه چې ۶,۲,۲ ماده کې ورته اشاره شوې ده.

11 د استخراج په جواز کې ژمنه شوي حقوق

مجاز فعالیتونه

11.1 تړون لرونکی مني چې د جواز له ترلاسه کولو وروسته، د استخراج جواز تړون لرونکي ته اجازه ورکوي چې د استخراج جواز، ددې تړون او د کانونو نافذه قانون له شرطونو سره سم د جواز په ساحه کې اړونده فعالیتونه ترسره کړي.

د منرالونو د مالکیت حق

11.2 د ۱۱,۴ مادې په رعایت، د منرالونو د نوعیت په تفکیک سره ټول هغه منرالونه چې د استخراج د جواز او د دې تړون د شرطونو مطابق را ایستل کېږي په هیواد دننه کې د بشپړ پروسس او د امارت د ونډې ورکولو څخه وروسته د دغه تړون مطابق د تړون لرونکي ملکیت ګڼل کېږي.

11.3 تړون لرونکی مکلف دی چې ټولې منرالي نمونې او برمه کاري د جیولوجیکي سروې لپاره چمتو کړي او همدارنګه د استخراجي جواز د مودې له پای ته رسېدو، انصراف او فسخ څخه وروسته ټول استخراجي معلومات وزارت ته وسپاري.

14

11.4 د استخراجي جواز د موده تر پای ته رسېدو، انصراف یا فسخ وروسته، د ټولو منرالي نمونو او برمه کاری د مالکیت حق له تړون لرونکي څخه امارت ته انتقالیږي.

څلورمه برخه: د جواز شرطونه

12 د اکتشافي جواز شرطونه

شرطونه

12.1 تړون لرونکی د اکتشافي جواز د شرطونو او همدارنګه د هغو شرطونو پر رعایت کولو باندې مکلف دی چې لاندې ذکر شوي:

12.1.1 د کانونو نافذه قانون؛

12.1.2 ددغه تړون د لومړي جدول په دویمه برخه کې ذکر شوي شرطونه (د کانونو نافذه قانون مقاصدو ته په پام سره هغه اضافي شرطونه چې تړون لرونکی یې باید رعایت کړي.)؛ او

12.1.3 د کانونو د نافذه مقرری شرطونه

د اکتشاف د منظور شوي پروګرام تعدیل

12.2 تړون لرونکی ښایي وزارت ته د اکتشاف د نوي تعدیل شوي پیشنهادي پروګرام په وړاندې کولو سره په منظور شوي اکتشافي پروګرام کې د تعدیل یا بدلون غوښتنه وکړي.

12.3 تړون لرونکی مني چې د کانونو نافذه قانون له مخې، وزارت ښایي د کانونو د تخنیکي کمېټې له سپارښتنې او د اقتصادي کمېسیون تر منظورۍ مخکې د بدلون هغه غوښتنه چې د دې تړون د ۱۲,۲ مادې پر اساس ترسره شوې ده، تایید یا رد کړي.

12.4 امارت ژمنه کوي چې وزارت به د وړاندیز شوي بدلون د رد یا تایید په اړه سملاسي تړون لرونکي ته په لیکلي بڼه خبر ورکوي.

د منظور شوي اکتشافي پروګرام خپرول

12.5 تړون لرونکی مني چې د منظور شوي اکتشافي پروګرام یوه کاپي د کانونو نافذه قانون د حکمونو مطابق د عامه لاسرسي وړ وي.

13 د ګټې اخیستنې جواز شرطونه

شرطونه

13.1 تړون لرونکی د ګټې اخیستنې جواز د شرطونو او همدارنګه د هغو شرطونو پر رعایت کولو باندې مکلف دی چې لاندې ذکر شوي:

13.1.1 د کانونو نافذه قانون؛ او

13.1.2 د دغه تړون د دویم جدول په لومړی برخه کې ذکر شوي شرطونه (د کانونو نافذه قانون مقاصدو ته په پام سره نور هغه اضافي شرطونه چې تړون لرونکی یې باید رعایت کړي)، د کان کیندنې د اړوندو هغو شرایطو په ګډون چې د اقتصادي کمېسیون له لوري د جواز تر صدور وروسته وضع کیږي.

پنځمه برخه: مالي موضوعات

14 د ځمکې د سطحې کرایه

14.1 دې ته له پام پرته چې د ځمکې د ځمکې سطحې کرایه امارت، مالک او یا هم د جواز د ساحې د یوې برخې مستاجر ته تادیه کیږي، تړون لرونکی باید د هر مالي کال په پیل کې امارت ته د ځمکې د سطحې کرایه په لاندې توګه تادیه کړي:

14.1.1 د اکتشاف مرحلې په لومړۍ دوره کې ۳۷۵ افغانۍ فی هکتار

14.1.2 د اکتشاف په دوهمه مرحله کې ۷۵۰ افغانۍ فی هکتار

14.1.3 د اکتشاف په درېیمه مرحله کې ۱۱۲۵ افغانی في هکتار

14.1.4 د ګټې اخیستنې په مرحله کې ۱۸۷۵ افغانی في هکتار

14.2 تړون لرونکی مني، که د جواز د ساحې د یوې برخې د ځمکې د سطحې د یوې برخې کرایه د ځمکې مالک یا مستاجر ته د تادیې وړ وي، اړوند مقدار به د تړون لرونکي په وسیله وزارت ته تادیه کېږي (څرنګه چې په ۱۴،۱ ماده کې ذکر شوې) او بیا به د وزارت له خوا د کانونو نافذه مقررې سره سم د ځمکې مالک ته سپارل کیږي.

15 فیسونه

15.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د نافذه مقررې سره سم وزارت ته ټول اړین فیسونه تادیه کړي.

16 حق الامتیاز (رویالټي)

د حق الامتیاز مکلفیتونه

16.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د استخراجي جواز مطابق له ترلاسه کړي :

د هر في ټن سمنټ په مقابل کې دوه سوه (۲۰۰) افغانۍ

د خپلواک کارپوه لګښتونه

16.2 تړون لرونکی مني چې:

16.2.1 له نافذه مقررې سره سم د خپلواک متخصص د ټولو فیسونو او لګښتونو د ورکړې مسئولیت لري؛

16.2.2 له نافذه مقررې سره سم وزارت ممکن دا غوښتنه وکړي چې:

16.2.2.1 تړون لرونکی د خپلواک کارپوه فیسونه او لګښتونه مستقیم هماغه خپلواک کارپوه ته ورکړي؛ یا

16.2.2.2 تړون لرونکی د خپلواک کارپوه ټول هغه فیسونه او لګښتونه چې د وزارت لخوا ورکړل شوي، د اړوندو رسیدونو د کاپي په ترلاسه کولو سره بېرته وزارت ته تادیه کړي.

16.3 که چېرې وزارت د نافذه مقررې سره سم یو خپلواک کارپوه استخدام کړي، نو:

16.3.1 وزارت کولای شي چې د خپلواک کارپوه تر استخدام وروسته د یوې لیکلې خبرتیا له لارې له تړون لرونکي څخه غوښتنه وکړي چې د خپلواک کارپوه د فیسونو او لګښتونو مجموعي مقدار پیسې وزارت ته تادیه کړي (څرنګه چې د خپلواک کارپوه د استخدام په شرایطو کې او یا هم په بل ډول د وزارت له خوا مشخص شوي وي)؛ او

16.3.2 که چېرې وزارت د ۱۶،۳،۱ مادې مطابق تړون لرونکي ته خبرتیا لیږي، نو:

16.3.2.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د خبرتیا له نېټې څخه وروسته د ۱۵ کاري ورځو په جریان کې وزارت ته په خبرتیا کې تعین شوې مقدار پیسې ورکړي؛

16.3.2.2 د تړون لرونکي له خوا په ۱۶،۳،۲،۱ ماده کې د ذکر شویو مکلفیتونو رعایت ته په پام سره، تر هغې چې تړون لرونکی د ۱۶،۳،۲،۱ مادې پر اساس د خپلواک کارپوه فیسونه او لګښتونه تادیه کوي، وزارت مکلف دی چې د خپلواک کارپوه د استخدام د شرایطو پر اساس د یاد کارپوه ټول فیسونه او لګښتونه تادیه کړي؛ او

16.3.2.3 که چېرې د خپلواک کارپوه ټول فیسونه او لګښتونه:

16.3.2.3.1 د ۱۶،۳،۲،۱ مادې مطابق د تړون لرونکي لخوا له تادیه شوي مقدار څخه ډیر وي، نو تړون لرونکی د نافذه مقررې له مخې د دغو فیسونو او لګښتونو د پاتې برخې مبلغ د تادیې مسؤل دی؛ یا

16.3.2.3.2 که چېرې د ۱۶،۳،۲،۱ مادې مطابق د تړون لرونکي لخوا له تادیه شوي مقدار څخه کم وي، نو امارت ژمنه کوي چې وزارت به د خپلواک کارپوه د فیسونو او لګښتونو

د نهایي بېل له ترلاسه کولو وروسته څومره چې ژر عملي وي. پاتې یاد مبلغ بېرته تړون لرونکي ته تادیه کوي.

17 مالیات

مالیات په عمومي ډول

17.1 د ۱۷,۲ مادې حکم ته په پام سره، تړون لرونکی او د هغه ټول استازي مکلف دي چې له نافذه قوانینو سره سم ټول مالیات او محصولات تادیه کړي.

معافیتونه

17.2 د تړون اړخونه مني چې، د کانونو نافذه قانون سره سم تړون لرونکی له دې کبله د ځمکې د مالیې پر ورکولو مکلف نه دی چې جواز لري.

د استخراجي صنایعو پر شرایط برابر مالیه ورکوونکی

17.3 تړون لرونکی د استخراجي جواز له ترلاسه کولو سره سم، د مالیاتي نافذه قوانینو پر اساس د استخراجي صنایعو واجد شرایط مالیه ورکوونکی ګڼل کېږي.

د مالیاتي فورمونو ترتیب او تسلیمول

17.4 تړون لرونکی مکلف دی چې خپله بیلانس پاڼه او د هر کال نور مالي راپورونه د مالیاتو نافذه قانون او د محاسبې د معیارونو مطابق ترتیب کړي.

17.5 څومره ژر چې شوني وي، د تړون لرونکي له خوا د هر مالي کال لپاره د مالي راپورونو له چمتو کولو وروسته، چې دغه راپورونه باید د راتلونکي مالي کال تر پیل وروسته تر ۳ میاشتو پورې د زیاتې مودې لپاره و نه ځنډېږي، تړون لرونکی مکلف دی چې د خپلې پانګونې راپور وزارت ته وسپاري.

17.6 د هر کال مالي راپورونه باید له لاندې اسنادو سره مل وي:

17.6.1 له ټولو دخیلو اړخونو سره د تړون لرونکي د ترسره شویو معاملو لېست، چې ټول مالي حسابونه یې منعکس شوي وي او په هره معامله کې لاندې موضوعات په ګوته کړي:

17.6.1.1 دخیل لوري؛

17.6.1.2 د معاملې اندازه؛

17.6.1.3 د معاملې موضوع؛ او

17.6.1.4 دا چې آیا معامله د تړون لرونکي او د معاملې د مقابل لوري تر منځ د بیې د کوم تړون پر اساس رامنځته شوې ده که نه؛ او

17.6.2 یو تاییدي سند چې د تړون لرونکي د مالي مسئول (یا بل صلاحیت لرونکي مقام) په وسیله لاسلیک شوی وي او دا تایید کړي چې د نوموړي کال په جریان کې:

17.6.2.1 تړون لرونکي د دغه تړون او د مالیاتو احکام رعایت کړي دي؛

17.6.2.2 د هغو توکو یا خدماتو په اړه چې د تړون لرونکي او د معاملې د یو اړخ ترمنځ د بیې د کوم تړون پر اساس پرې موافقه شوې وي. د هماغه کال په جریان کې د تړون لرونکي شوې تادیات د بیې د تړون د شرایطو پر اساس محاسبه شوي دي؛ او

17.6.2.3 هغه توکي یا خدمات چې د تړون لرونکي او د مقابل لوري تر منځ په معامله کې پلورل شوي یا چمتو شوي وي او دغه معامله د بیې د کوم تړون پر اساس نه وي ترسره شوې، په هماغه اړونده موده کې د یادو توکو یا خدماتو قیمتونه د مالیاتو د حکمونو پر اساس محاسبه شوي وي.

17.7 تړون لرونکی مکلف دی چې د هغه او مقابل لوري ترمنځ د هري معاملي اسناد له ځان سره وساتي. کوم چې یاد اسناد باید د معاملي د بيې او د مالیاتو د قانون د رعایت په اړه شواهدو په توګه کار ورکړي.

موضعي ماليه

17.8 تړون لرونکی مکلف دی چې پر عایداتو د مالیاتو نافذه قانون او نور هغه نافذه تقنيني سندونه رعايت کړي چې تړون لرونکی د موضعي مالیي پر ورکړې او یا هم بل شخص ته (که هغه د افغانستان تبعه وي یا هم دلته مقیم وي) او نور هغه فزیکي اشخاص یا اداري، تړون لرونکی یا د هغه اړونده قراردادیان چې یاد اشخاص يې استخدام کړي وي، د تادیاتو په بدل کې د مالیاتو پر ورکړې مکلف ګرځوي.

18 ګمرکي محصولات

د تړون لرونکي حقونه

18.1 د دې تړون ۱۸ مادې ته په پام سره چې پربنسټ یې تړون لرونکی د خپلو تعهداتو په سرته رسولو باندې مکلف دی، تړون لرونکی او د هغه استازي کولای شي چې:

18.1.1 ټول هغه توکي، مواد، تېل او وسایل چې بنايي د منرالي فعالیتونو لپاره ورته اړتیا ولري، افغانستان ته وارد کړي، او

18.1.2 د ۳۳ مادې په رعایت سره، د سیمنټو د پروسس نهايي محصول صادر کړي.

د تړون لرونکي مکلفیتونه

18.2 تړون لرونکی مکلف دی چې د منرالي فعالیتونو لپاره د توکو د وارداتو او صادراتو په برخه کې د ګمرکونو نافذه قانون رعایت کړي.

18.3 د ۱۸,۲ بند له محدودولو پرته، تړون لرونکی باید ګمرکي تعرفې، مالیات، خسارې او نور ورته لګښتونه چې د اړوند قانون په وسیله د توکو د صادراتو او وارداتو په برخه کې (د تولید په ګډون) وضع کېږي، تادیه کړي.

د امارت مکلفیتونه

18.4 د تړون لرونکي له خوا د دې تړون(د شک د مخنیوي لپاره د تړون د ۳۳ مادې په شمول) او د ټولو نافذه قوانینو او حکمونو په رعایت سره، امارت ژمنه کوي چې اړونده اداری د تړون لرونکي له خوا د وارداتو او صادراتو په برخه کې د اداري، تصفیه او تصدیق اړونده چارو د تسریع په برخه کې همکاري کوي.

19 امارت ته تادیات

د تادیاتو بڼه

19.1 د تړون لرونکي له خوا هر ډول تادیات چې د دې تړون، د کانونو نافذه قانون او مقررې پربنسټ امارت ته ترسره کېږي، تړون لرونکی مکلف دی چې دغه ډول تادیات په افغانیو د امارت واحد حساب ته وسپاري.

کسر

19.2 تړون لرونکی مکلف دی چې ددې تړون او د کانونو نافذه قانون او مقررې پر اساس خپل ټول تادیات امارت ته په داسې بڼه ترسره کړي چې له یاد مبلغ څخه په مالیاتو یا نورو مصارفو کې کسر نه کړي، مګر دا چې دغه ډول کسر کول د کانونو نافذه قانون او مقررې پربنسټ جواز ولري.

په تادیاتو کې پاتې راتلل

19.3 که چېرې تړون لرونکی پر خپل وخت د ځمکې د سطحې د کرایې، فیسونو، رویالټي یا نورو هغو مالي تعهداتو چې په تړون کې راغلي دي، په تادیه کولو کې پاتې راشي، نا تادیه شوی مبلغ پور بلل کېږي او تړون لرونکی امارت ته د هغه پر ورکړې مکلف دی.

معاوضه

19.4 امارت کولای شي د ځمکي د سطحي د کرايي، د فيس، رويالټي يا ددې ټرون، د کانونو نافذه قانون او مقررې پربنسټ له بل مدرک څخه پاتي تاديات چي ټرون لرونکي پر خپل وخت امارت ته نه وي تاديه کړي، په هغو پيسو کې معاوضه کړي چي امارت د دې ټرون، پربنسټ ټرون لرونکي ته يي پر ورکړې مکلف دی، خو په دې شرط چي د دې ټرون د ۱۹,۵ مادې پربنسټ دغه معاوضه به پور نه ګڼل کيږي او د ټرون لرونکي له خوا به د تاديي وړ نه وي.

19.5 د شک د مخنيوي لپاره، هغه مقدار تاديات چي ددې ټرون د ۱۹,۵ مادې پربنسټ د امارت له خوا معاوضه کيږي، پور نه ګڼل کيږي او د ټرون لرونکي له خوا به د تاديي وړ نه وي

20 د بهرني پولي واحد (کرنسي) تاديه او موجوديت

بانکي حسابونه

20.1 ټرون لرونکی کولای شي بانکي حسابونه پرانيزي او په هغه کې پيسي وساتي:

20.1.1 د افغانستان په قلمرو کې په افغانی يا ډالرو؛ او

20.1.2 له افغانستان څخه بهر په بهرنی کرنسي.

د بهرنيو اسعارو تبادله

20.2 د دې ټرون پربنسټ هر ډول تاديات بايد پر ډالر يا افغانی وي.

20.3 که چيرې په ټرون کې کوم تاديات پر ډالرو بنودل شوي وي، او پر افغانی ترسره کيږي، نو تاديه کېدونکي مقدار پيسي به د ورځي د تبادلي د نرخ مطابق حسابيږي.

20.4 که چيرې په ټرون کې کوم تاديات پر افغانی ښودل شوي وي او پر ډالرو ترسره کيږي، نو تاديه کېدونکي مقدار پيسي به د تادياتو په ورځ د ورځي د تبادلي د نرخ مطابق حسابيږي.

واردات او د پيسو حواله

20.5 د تبادلي په برخه کې د هر ډول عمومي کنترولي اقداماتو په رعايت سره، چي په يوه محدوده زماني موده کې په ناپيلي توګه د بيرني مالي حالت په صورت کې وضع کيږي:

20.5.1 ټرون لرونکی ممکن:

20.5.1.1 پيسي ترلاسه کړي، و يې ساتي، تبادله يې کړي هغه په داسي بڼه مصرف کړي چي څنګه يې اختيار لري او

20.5.1.2 د ۲۰,۵,۱,۱ مادې له محدودولو پرته، ټرون لرونکی بنايي په آزاد ډول:

20.5.1.2.1 د پروژې د ترسره کولو لپاره ټولي اړيني پيسي افغانستان ته وارد کړي ؛ او

20.5.1.2.2 له افغانستان څخه بهر پيسي حواله کړي، افغانستان ته يي حواله کړي او يا ټولي مصرف کړي (د ټولو عوايدو په شمول چي په افغانستان کې يي له پلور، تبادلي او د محصولاتو د صادرولو څخه ترلاسه شوي)؛ او

20.5.2 ټولي حوالي او تاديات چي د ټرون لرونکي له خوا له هېواد څخه بهر او له بهر څخه هېواد ته ترسره کيږي، له هر ډول مستقيمو او غير مستقيمو جريمو يا محدوديتونو څخه آزاد وي.

21 مالي راپور ورکونه او محاسبه

مالي راپور ورکونه

21.1 ټرون لرونکی مکلف دی چي د مالي راپور ورکوني او تصديق هغه شرايط چي د نافذه قوانينو پر اساس په افغانستان کې پر بهرنيو شرکتونو د تطبيق وړ دي، رعايت کړي.

محاسبه

21.2 د دغه ټرون پر اساس، د ټرون لرونکي ټول محاسبات بايد پر افغانيو باندې ثبت شي.

شپږمه برخه: نور حقوق او مکلفیتونه

22. د منرالي فعالیتونو عمومي کړندود

22.1 ترون لرونکی مکلف دی چې، ټول منرالي فعالیتونه په پوره دقت سره ترسره کړي (همدارنګه د شک د مخنیوي لپاره، ترون لرونکی مکلف دی چې د غوره هڅو په کارونې سره د امارت هر ډول ملکیت یا هم د جواز په ساحه کې د دریم شخص هر ډول ملکیت ته له زیان رسولو څخه ډډه وکړي).

23. ضمني منرالونه

23.1 ترون لرونکی مکلف دی چې په جواز کې له مشخص شوي اصلي منرال پرته که د جواز په ساحه کې کوم بل ضمني منرال پیدا شي، د ۴۸ ساعتونو په موده کې به وزارت ته په رسمي توګه خبر ورکوي.

23.2 د ضمني منرالونو د پیدا کیدو په صورت کې وزارت حق لري چې په اړه یې لازمه پریکړه وکړي.

24. بیمه (تکافل)

24.1 ترون لرونکی مکلف دی چې د اسلامي شریعت او نافذه قوانینو له حکمونو سره سم:

24.1.1 د ترون په موده کې اړینه بیمه تخصیص او اجرا کړي؛

24.1.2 له هغو اعمالو څخه دې ډډه وکړي چې ښایي د اړتیا وړ بیمې د بې کټې کېدو، زیانمنېدو یا ابطال سبب کېږي؛ او

24.1.3 وزارت ته به د لاندې مواردو په صورت کې فورا خبر ورکوي:

24.1.3.1 هر هغه عمل چې د اړتیا وړ بیمه بې کټې، زیانمنه او ابطالوي؛ یا

24.1.3.2 هره هغه ادعا چې د منرالي فعالیتونو د کړندود په تړاو د اړتیا وړ بیمې پر اساس شوې وي.

د ترون لرونکي مکلفیتونه

24.2 ترون لرونکی مکلف دی چې :

24.2.1 د ځایي ټولنو حقوق، دودونه او عنعنات وپېژني او درناوی یې وکړي؛

24.2.2 داډ به ورکوي چې د دوی عملیاتي پالیسي ګانې او لارښوونې د بشري حقوقو په برخه کې د دوی مسئولیتونه منعکس کولای شي، د هغه مسئولیت په شمول چې د منرالي فعالیتونو څخه د راولاړېدونکي بشري حقونو د هر منفي اغېز مخنیوی کوي ؛ او

24.2.3 څومره ژر چې شونې وي، د منرالي فعالیتونو څخه د را ولاړېدونکو بشري حقونو د منفي اغېزو مخنیوی کوي، د لاندې مواردو په شمول:

24.2.3.1 د منفي اغېزو قربانیانو ته د خسارې جبران یا د منفي اغېزو قربانیانو ته بله بدیله لاره وړاندې کول؛

24.2.3.2 د منفي اغېزو د علت له منځه وړل یا بدلول، تر څو ورته نورو منفي اغېزو سبب نه شي؛ او

24.2.3.3 د عملیاتي پالیسیو او لارښودونو بیاکتنه تر څو د دې ډول پېښو د بیا رامنځته کېدو چې د منفي اغېزو سبب کېږي، مخنیوی وشي؛ او

24.2.3.4 نور ورته اعمال چې ښایي په راتلونکي کې د ورته منفي اغېزو د مخنیوي لپاره اړین وګڼل شي.

24.2.4 بې له هغو نورو تعهداتو چې ترون لرونکي په دې ترون کې کړي دي، ترون لرونکی د ټولو هغو تعهداتو په ترسره کولو باندې مکلف دی چې په منظور شویو اکتشافي یا استخراجي پلانونو کې یې کړې دي.

25 چاپېریال ساتنه

عمومي مکلفیتونه

25.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د چاپېریال ساتنې اړونده ټول نافذه قوانین رعایت کړي او په دې برخه کې هغه ژمنې چې له وزارت سره یې کړې دي، په بشپړ ډول اجرا کړي.

25.2 تړون لرونکی مکلف دی چې د خپلې ژمنې سره سم د چاپېریال ساتنې په برخه کې لږ تر لږه ۱،۰۰۰،۰۰۰ امریکایي ډالر لګوي.

د چاپېریال ساتنې مدیریت پلان رعایت

25.3 تړون لرونکي منې چې دا د اکتشافي جواز او د اکتشاف اړوند د هر جواز یو شرط دی چې تړون لرونکی به هغه تعهدات پر ځای کوي چې د چاپېریال ساتنې د مدیریت منظور شوی پلان کې شامل دي، د استخراجي جواز ترلاسه کولو په صورت کې تړون لرونکی مکلف دی چې د چاپېریال ساتنې منظور شوي پلان پربنسټ شوي تعهدات پر ځای کړي.

د چاپېریال ساتنې اجازه لیک

25.4 تړون لرونکي منې چې دا د اکتشافي جواز او د استخراج د بل هر جواز یو شرط دی چې تړون لرونکی به لاندې کارونه ترسره کوي:

25.4.1 د جواز له مخې په ساحه کې د کار تر پیل مخکې د چاپېریال ساتنې د اجازه لیک ترلاسه کول؛ او

25.4.2 د هغو نورو شرطونو رعایت چې د چاپېریال ساتنې اجازه لیک کې ذکر شوي دي.

26 کارګران

26.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د کار اړوند د اسلامي امارت ټول نافذه قوانین رعایت کړي.

27 روغتیا او خوندیتوب

عمومي مکلفیتونه

27.1 تړون لرونکی مکلف دی چې په منرالي فعالیتونو کې د بوخت پرسونل د روغتیا او خوندیتوب په تړاو د اسلامي امارت اړونده نافذه قوانین او په پروپوزل کې کړې ژمنې رعایت کړي.

د روغتیا او خوندیتوب پلان رعایت

27.2 تړون لرونکي منې چې دا د اکتشافي جواز او د استخراج جواز یو شرط دی چې تړون لرونکی به ټول هغه تعهدات چې د روغتیا او خوندیتوب په منظور شوي پلان کې ذکر شوي دي، رعایت کوي.

28 داخلي امنیت

د داخلي امنیت د منظور شوي پلان رعایت

28.1 تړون لرونکي منې چې د اکتشافي یا استخراجي جواز په ساحه کې د کار تر پیل مخکې د داخلي امنیت پلان ترتیب او منظوري یې ترلاسه کړي. .

28.2 تړون لرونکی مکلف دی چې:

28.2.1 د داخلي امنیت منظور شوی پلان په خپل لګښت پلي کوي؛

28.2.2 ټول هغه تعهدات او شرایط چې د داخلي امنیت منظور شوي پلان کې درج شوي، رعایت کوي؛ او

28.2.3 تر کومه حده چې د داخلي امنیت منظور شوی پلان او اړونده نافذه قوانین د هغې ایجاب کوي، نو:

28.2.3.1 ټرون لرونکی کولای شي چې د کورني امنیت منظور شوي داخلي پلان سره سم د امنیتي پرسونل د استخدام په برخه کې د عامه ساتنې تصدي (APPF) سره تړون وکړي؛

28.2.3.2 د عامه ساتنې تصدی د امنیتي خدماتو ټول لګښتونه په خپله ټرون لرونکی ادا کړي.

د مسؤلیت حدود

28.3 په دې ټرون کې له ذکر شویو مواردو سربېره، ټرون لرونکی د دې ټرون له مخې د عامه ساتنې تصدي د هېڅ هغه عمل چې د داخلي امنیت منظور شوي پلان یا هم د کوم بل اصل څخه سرغړونه وي، مسئولیت نه لري.

د امنیتي خطر ارزونه

28.4 ټرون لرونکی مکلف دی چې څومره ژر چې شوني وي، د اکتشافي جواز تر انفاذ وروسته د جواز ساحې د امنیتي خطرونو د ارزونې لپاره پر شرایطو برابر ثالث شخص استخدام کړي او د امنیتي خطرونو په ارزونه کې باید د لاندې مواردو جامع ارزونه شامل وي:

28.4.1 امنیتي خطرونه، د تاوتریخوالي کچه، د شخړې تحلیل او د تجهیزاتو لېږد؛ او

28.4.2 د لاندې مواردو لپاره د امنیتي پرسونل شمېر اړین دی ترڅو:

28.4.2.1 د پروژې په موده کې، د جواز په ساحه کې امنیت وساتي؛ او

28.4.2.2 د ټول پرسونل چې استخدام شوی یا په بل ډول له پروژې سره په تړاو د ټرون لرونکي په استازیتوب یا د هغه له خوا ګومارل شوي وي، د امنیت ساتنه.

د داخلي امنیت پلان منظوري

28.5 ټرون لرونکی مکلف دی چې:

28.5.1 د ۲۸,۵ مادې سره سم د امنیتي خطر د ارزونې راپور چې د امنیتي خطر د ارزونې نتایجو جزییات پکې شامل وي، وزارت ته تسلیم کړي؛

28.5.2 د ۲۸,۵مادې سره سم څومره ژر چې شوني وي، د امنیتي خطرونو د ارزونې تر بشپړېدو وروسته د داخلي امنیت پیشنهادي پلان چې د ټرون لرونکي له خوا له وزارت سره په مشوره د داوطلبی په جریان کې وړاندې شوی و، بیاکتنه کوي؛ او

28.5.3 د داخلي امنیت بیا کتل شوی پلان وزارت ته د منظورۍ لپاره وړاندې کړي.

28.6 امارت ژمنه کوي چې څومره ژر چې کېږي، د ۲۸,۶ مادې سره سم د داخلي امنیت پلان تر سپارلو وروسته به، د داخلي امنیت بیا کتل شوی پلان چې وزارت ته د تایید لپاره د ۲۸,۶مادې مطابق استول شوی وي، هر څومره ژر چې کېږي منظور کړي:

28.6.1 وزارت د کانونو نافذه قانون او مقررې سره سم د وړاندې شوي پلان ارزونه ترسره کوي؛ او

28.6.2 که چېرته وزارت:

28.6.2.1 د داخلي امنیت پلان منظوروي، نو له نافذه مقررې سره سم ټرون لرونکي ته به په لیکلي ډول (سره د هغو شرطونو چې پر تایید وضع شوي) د منظورۍ په اړه خبرتیا ورکوي؛

28.6.2.2 له نافذه مقررې سره سم په وړاندې شوي پلان کې د تعدیلاتو غوښتنه کوي او یا د وړاندې شوي پلان په اړه نظر ورکوي، وزارت باید ژر تر ژره په لیکلي ډول د دغه ډول تعدیلاتو یا نظر په اړه ټرون لرونکي ته خبر ورکړي.

28.7 که چېرې وزارت تړون لرونکي ته د ۲۸،۷،۲ مادې مطابق خبرتیا لېږي، نو :

28.7.1 تړون لرونکی باید د داخلي امنیت وړاندې شوی پلان تعدیل کړي او د وزارت د نظر یا غوښتنې مطابق تعدیلات په کې ترسره کړي؛

28.7.2 تړون لرونکي باید د داخلي امنیت پلان (په شمول د هغو تعدیلاتو چې په۲۸،۹ ماده کې اشاره ورته شوې) د خبرتیا له تر لاسه کولو وروسته څومره ژر چې شوني وي، وزارت ته تسلیم کړي؛

28.7.3 د داخلي امنیت د وړاندې شوي پلان له تر لاسه کولو وروسته چې ۲۸،۱۰ مادې مطابق وزارت ته سپارل شوی، امارت ژمنه کوي چې وزارت وړاندې شوی پلان ژر تر ژره بیا ارزوي او په دې اړه تړون لرونکي ته د هغو پړاونو مطابق چې په ۲۸،۱۱،۱او ۲۸،۱۱،۲ ماده کې ذکر شوي، لیکلی خبر ورکوي؛ او

28.7.4 هغه پړاوونه چې له ۲۸،۱۰ څخه تر ۲۸،۱۲مادو کې ورته اشاره شوې، تر هغې مودې پورې به تکرارېږي، تر څو چې وزارت له نافذه مقررې سره سم د داخلي امنیت اړوند وړاندې شوی پلان منظوروي.

د داخلي امنیت د منظور شوي پلان عوض کول

28.8 که چېرې د نافذه مقررې له مخې اړتیا ولیدل شي، تړون لرونکی مکلف دی چې د داخلي امنیت منظور شوي پلان باندې بیا کتنه وکړي او هغه تازه کړي، د منظور شوي امنیتي پلان د عوض کولو لپاره به د داخلي امنیت نوی پیشنهادي پلان وړاندې کوي.

28.9 تړون لرونکی مني چې د کانونو نافذه مقررې سره سم وزارت ته د داخلي امنیت د پیشنهادي پلان په وړاندې کولو سره، نوموړی تړون لرونکی ممکن د داخلي امنیت د منظور شوي پلان د تعویض لپاره غوښتنه وکړي (که څه هم د پلان نوې تعدیل شوې بڼه ۲۸،۹ مادې مطابق وي یا هم په بل ډول).

28.10 امارت ژمنه کوي چې څومره ژر چې شوني وي، د ۲۸،۸،۳مادې سره سم د داخلي امنیت پیشنهادي پلان تر وړاندې کولو وروسته:

28.10.1 د کانونو نافذه مقررې سره سم د وړاندې شوي پلان ارزونه ترسره کړي؛ او

28.10.2 که چېرته وزارت:

28.10.2.1 له نافذه مقررې سره سم د داخلي امنیت پلان منظوروي، نو تړون لرونکي ته به په لیکلي ډول (سره د هغو شرطونو چې پر تایید وضع شوي) د منظورۍ په اړه خبرتیا ورکوي.

28.10.2.2 د کانونو نافذه مقررې مطابق په وړاندې شوي پلان کې د تعدیلاتو غوښتنه کوي او یا د وړاندې شوي پلان په اړه نظر ورکوي، وزارت باید ژر تر ژره په لیکلي ډول د دغه ډول تعدیلاتو یا نظر په اړه تړون لرونکي ته خبر ورکړي.

28.11 که چېرې وزارت تړون لرونکي ته د ۲۸،۸،۳مادې مطابق خبرتیا لېږي، نو له ۲۸،۹ تر ۲۸،۱۲ مادې به د تطبیق وړ وي.

د داخلي امنیت د منظور شوي پلان خپرول

28.12 د شک د مخنیوي لپاره، د داخلي امنیت منظور شوی پلان به د وزارت لهخوا په عام ډول د لاسرسي وړ نه وي.

29 د سیمه ییزو ګټو او د ټولنې د پراختیا پلان

عمومي مکلفیتونه

29.1 تړون لرونکی مکلف دی چې په منرالي فعالیتونو کې د سیمه ییزو ګټو او د ټولنې د پراختیا په اړه په پروپوزل کې کړې ژمنې پر ځای کړي.

د سیمه ییزې ګټې د پلان رعایت

29.2 تړون لرونکی منې چې دا د اکتشافي جواز او د استخراجي جواز یو شرط دی چې تړون لرونکی د محلي ګټې منظور شوي پلان کې ذکر شویو تعهداتو پر عملي کولو او رعایت مکلف دی.

د ټولنې د پراختیا پیشنهادي پلان په اړه مشوره او د هغه ترتیبول

29.3 تړون لرونکی مکلف دی چې د ټولنې د پراختیا پیشنهادي پلان تر وړاندې کولو مخکې د کانونو نافذه قانون سره سم له وزارت او ځایي ټولنې سره مشوره وکړي.

29.4 تړون لرونکی مکلف دی چې د ټولنې د پراختیا وړاندې شوی پلان وزارت ته تسلیم کړي.

د ټولنې د پراختیا پلان رعایت

29.5 تړون لرونکی منې چې دا د استخراج د هر جواز یو شرط دی چې تړون لرونکی به د ټولنې د پراختیا منظور شوي پلان کې ذکر شوي تعهدات عملي کړي.

30 عامه کارونه

30.1 تړون لرونکی مکلف دی چې ټول هغه عامه کارونه چې د دریېم جدول په دویمه برخه کې ذکر شوي، په جدول کې له مهالوېش سره سم په خپل لګښت پلان کړي، انکشاف ورکړي او ویې رغوي.

30.2 د ټولو عامه کارونو مالکیت چې د دغه تړون پر بنسټ د تړون لرونکي له خوا رغول کېږي، تر جوړېدو وروسته یې مالکیت امارت ته انتقالېږي.

31 د زېربنا جوړول

عمومي مکلفیتونه

31.1 د ۳۱,۳ او ۳۱,۴ مادو په پام کې نیولو سره، تړون لرونکی مکلف دی چې د منرالي فعالیتونو لپاره ټوله اړینه زېربنا ورغوي، د هغې زېربنا په شمول چې د دریېم جدول په لومړۍ برخه کې ذکر شوې ده.

31.2 تړون لرونکی مکلف دی چې ټولې هغه زېربناوې چې د تړون ۳۱,۱ مادې پر اساس اړین دي، پلان کړي، پراختیا ورکړي او ویې رغوي، خو د لاندې مواردو په پام کې نیولو سره:

31.2.1 د هغو اجازه لیکونو پر اساس، چې له ۳۱,۴ مادې او نورو اړونده نافذه قوانینو سره سم ورکول کېږي او

31.2.2 تر هغه بریده چې یاد عمل له ۳۱,۲,۱ مادې، له منظور شوي اکتشافي پروګرام یا د کان کیندنې منظور شوي پروپوزل سره مغایرت و نه لري.

له زېربنا څخه مشترکه استفاده

31.3 تړون لرونکی مکلف دی څو ټوله زېربنا په داسې ډول پلان او ورغوي چې په لاندې توګه د استفادې وړ وي:

31.3.1 لکه څرنګه چې په دې تړون او په کانونو نافذه قانون کې ذکر شوي، د نورو له خوا وکارول شي (د دریېم جواز لرونکي په شمول)؛ او

31.3.2 په کومه سیمه کې چې موقعیت لري، هلته د تلپاتې تولنیزې او اقتصادي پراختیا سره مرسته وکړي.

31.4 د ۳۱٫۱ مادې سربېره، تړون لرونکی اړ نه دی چې په لاندې مواردو کې زېربنا جوړه کړي:

31.4.1 په هغه صورت کې چې وزارت د کانونو نافذه قانون او مقرری سره سم د موجوده زېربنا د کاروني یا په مشترکه توګه د یادې زېربنا د کاروني اجازه ورکړي ؛ او

31.4.2 په هغه صورت کې چې تړون لرونکی د زېربنا له مالک او یا ددې زېربنا له نورو شریکانو سره د منرالي فعالیتونو په مقصد د یادې زېربنا د کاروني په اړه موافقې ته رسېدلی وي.

د زېربنا د کاروني اجازه

31.5 تړون لرونکی مني چې دا د اکتشافي جواز یا استخراجي جواز یو شرط دی چې د زېربنا د رغاونې تر پیل مخکې باید د کانونو نافذه قانون او مقرری سره سم اجازه ترلاسه کړي.

د زېربنا مصادره

31.6 تړون لرونکي مني، که چېرې وزارت تشخیص کړي چې د جواز په ساحه کې رغول شوې زېربنا له منرالي فعالیتونو پرته د عامه استفادې لپاره ده، وزارت کولای شي هر وخت، د جواز د مودې تر پای ته رسېدو، له جواز څخه تر انصراف یا د جواز تر فسخ کېدو مخکې، تړون لرونکي ته خبر ورکړي چې د جواز مودې تر پای رسېدو، انصراف یا فسخ کېدو وروسته د زېربنا مالکیت امارت ته سپارل کېږي.

31.7 د شک د مخنیوي لپاره، که چېرې وزارت تړون لرونکي ته د ۳۱٫۶ مادې مطابق خبر ورکوي، نو تړون لرونکی مکلف دی چې د خبرتیا د بحث وړ زېربنا له منځه یونسي.

32 لرغوني او فرهنګي آثار

عمومي مکلفیتونه

32.1 که چېرې د منرالي فعالیتونو په جریان کې، تړون لرونکی لرغوني یا فرهنګي آثار یا هم ساحې کشف کړي، تړون لرونکی مکلف دی چې له نافذه قانون سره سم سملاسي:

32.1.1 د کانونو وزارت او د اطلاعاتو او فرهنګ وزارتونو ته خبر ورکړي؛ او

32.1.2 د لرغونو او فرهنګي آثارو یا ساحې په شاوخوا کې د منرالي فعالیتونه تر هغې ودروي ترڅو چې وزارت بیا اجازه نه وي ورکړي، چې بیا خلي اجازه بنایي د نورو شرایطو د رعایت مستلزم وي.

د وزارت له لورې د منظورۍ ورکول یا ردول

32.2 امارت ژمنه کوي چې:

32.2.1 د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت، د کانونو وزارت ته د لرغونو او فرهنګي آثارو یا ساحې په اړه راپور او د نورو هغو اړینو شرطونو په اړه معلومات چې د کانونو نافذه قانون له مخې چې تړون لرونکی یې پر رعایت مکلف دی، برابروي، دغه کړنه د تړون د ۳۱٫۱٫۱ مادې په پام کې نیولو سره د تړون لرونکي له خوا د خبرتیا تر استولو وروسته د ۳ میاشتو په موده کې ترسره کېږي.

32.2.2 وزارت، څومره ژر چې شوني وي، د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت څخه د اړونده راپور له تر لاسه کولو وروسته تړون لرونکي ته خبرتیا ورکوي او دغه خبرتیا باید تایید کړي چې:

32.2.2.1 آیا وزارت تړون لرونکي ته د لرغونو او فرهنګي آثارو یا د ساحې شاوخوا سیمه کې د کار د بیا پیل اجازه ورکوي؛ او

32.2.2.2 که چېرې وزارت:

32.2.2.2.1 د کار اجازه ورکوي، نو تړون لرونکی د نویو اضافي شرطونو پر رعایت مکلف دی، یا

32.2.2.2.2 که وزارت د کار اجازه نه ورکوي، د لرغونو یا فرهنګي آثارو یا ساحې څخه په واټن کې، په کومه کې چې باید منرالي فعالیتونه تر سره نه شي (کوم چې ممکن، که د پلي کېدو وړ وي، د ثبت شوي ساحې حدودو ته په کتو سره دغه لرغوني آثار یا ساحه باید په داسې ډول مشخصه شي په کوم ډول چې د لرغونو آثارو د ساتنې او بیارغونې له نافذه قوانینو سره سم مشخصه شوې ده.

32.3 که چېرې وزارت د لرغونو او فرهنګي آثارو یا ساحې په شاوخوا سیمه کې د کار اجازه ورکوي، نو تړون لرونکی د هغو اضافي شرطونو پر رعایت مکلف دی چې د وزارت له خوا پرې وضع شوي وي.

32.4 که چېرې وزارت د منرالي فعالیتونو د بیا پیل لپاره د لرغونو او فرهنګي آثارو یا ساحې په شاوخوا کې د کار اجازه نه ورکوي، تړون لرونکی مکلف دی، په هغې ساحه کې چې د وزارت له خوا تړون لرونکي ته یې په اړه خبر ورکړل شوی، منرالي فعالیتونه ترسره نه کړي، مګر دا چې وزارت د یادو منرالي فعالیتونو د کار د بیا پیل اجازه وکړي.

33 د نهایي محصول خرڅلاو او صادرات

بازارموندنه، خرڅلاو او صادرات په عمومي ډول

33.1 د دغه تړون او د نافذه قوانینو په پام کې نیولو سره، تړون لرونکی کولای شي چې:

33.1.1 بازار موندنه وکړي، نهایي محصول وپلوري او یا یې صادر کړي، څه ډول چې یې مناسبه ګڼي؛

33.1.2 د نهایي محصول لپاره د بازار موندنې، خرڅلاو او یا په بل ډول د نهایي محصول د صادراتو د مطلق مدیریت او کنټرول اختیار لري؛

33.1.3 ټول هغه خطرونه چې د نهایي محصول د بازار موندنې، پلور او یا په یو ډول د محصول د وړاندې کولو یا صادراتو سره تړلي (د هغو خطرونو په ګډون چې د پیشکي پلور سره تړلي دي) پر خپل غاړه واخلي.

د محصول پلور

33.2 تړون لرونکی مکلف دی چې ټول هغه محصولات چې د تړون لرونکي له خوا پلورل یا په بل ډول وړاندې کېږي (له ساختماني موادو پرته)، د لاندې مواردو په پام کې نیولو سره خرڅ یا وړاندې کړي:

33.2.1 د کاروبار د نړیوالو منل شویو تجربو مطابق چې د امارت له اړونده نافذه قوانینو سره په ټکر کې نه وي؛ او

33.2.2 د هغو شرایطو مطابق (د تادیې د شرایطو په ګډون) کوم چې له تجارتي پلوه معقول وي او د هغو شرایطو په پرتله د تړون لرونکي په زیان نه اوسي کوم چې ښایي تر عین شرایطو لاندې په ورته معامله کې د بل درېیم اړخ له لوري پرې موافقه کېږي او همدارنګه د نړیوال بازار بدلېدونکي شرایط به په پام کې نیسي.

د نهایي محصول صادرول

33.3 تړون لرونکي منې چې:

33.3.1 تړون لرونکی نه شي کولای چې د وزارت له اجازې پرته خپل کوم محصول له افغانستان څخه بهر ته صادر کړي؛ او

33.3.2 مقیده منرالونه باید و نه کارول یا هم صادر نه شي، مګر دا چې د مقیده منرالونو تکلاري ددې کار اجازه ورکړې وي.

33.4 امارت ژمنه کوي چې اړونده اداري به ترون لرونکي ته د نهایي محصول د صادرولو په مقصد د هر ډول اړین جواز د ورکولو پروسه چټکوي، تر څو د هغه په مټ ترون لرونکی وکولای شي چې څرګنده کړي چې د محصول منبع هغه منرالونه دي چې ترون لرونکي د جواز له ساحې څخه استخراج کړي دي.

اوومه برخه: راپور ورکونه، د اسنادو ساتل او تفتیش

34 راپور ورکونه

راپور ورکونه په عمومي ډول

34.1 د ۳۴ مادې د حکمونو له محدودولو پرته، ترون لرونکی مکلف دی چې:

34.1.1 وزارت یا بلې اړونده اداري ته ټول راپورونه، سوابق، صورت حسابونه او نور اسناد چې د دغه ترون یا د نافذه قوانینو سره سم غوښتل کېږي، تسلیموي؛

34.1.2 دا ډاډ رامنځته کوي چې ټول هغه اسناد چې د ترون لرونکي له خوا یا د هغه په استازیتوب کومې اداري ته وړاندې کېږي، سم، بشپړ او صحیح دي او د کومې موضوع په اړه چې یاد اسناد چمتو شوي دي، ګمراه کوونکي نه دي.

34.1.3 د ۳۴,۱,۲ مادې له محدودولو پرته، ترون لرونکی یا د هغه استازی هغه معلوماتي مواد له هغو اسنادو څخه چې ترون لرونکی یا د هغه استازی یې کومې اداري ته سپاري، نه حذفوي او نه یې پټوي.

الزامي راپور ورکونه

34.2 ترون لرونکی مکلف دی چې:

34.2.1 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوې مودې سره سم د کال په پای کې وزارت ته تخنیکي راپور وړاندې کړي؛

34.2.2 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوې مودې سره سم وزارت او د چاپېریال ساتنې ملي اداري ته د چاپېریال ساتنې راپور وړاندې کړي؛

34.2.3 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوې مودې سره سم وزارت ته د اکتشافي جواز په اړه د اکتشاف راپور وړاندې کړي؛

34.2.4 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوې مودې سره سم وزارت ته د استخراجي جواز په اړه د حق الامتیاز (رویالټي) راپور وړاندې کړي؛ او

34.2.5 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوې مودې سره سم د استخراجي جواز په اړه د تفتیش شویو حسابونو راپور وړاندې کړي.

د راپورونو وړاندې کول

34.3 ټول راپورونه، سوابق، صورت حسابونه او نور سندونه چې وزارت یا د چاپېریال ساتنې ملي اداره یې غواړي، په هغه ډول باید وړاندې شي چې د کانونو نافذه کې ذکر شوی ده.

35 د اسنادو ساتل

د اسنادو ساتنه په عمومي ډول

35.1 د ۳۵ مادې د حکمونو له محدودولو پرته، ترون لرونکی مکلف دی چې ټول تخنیکي، مالي، تجارتي او نور اسناد (ریکارډونه) او حسابونه وساتي.

د منرالي فعالیتونو اسناد

35.2 تړون لرونکی مکلف دی چې د محاسبې د معیارونو مطابق د منرالي فعالیتونو په تړاو د حسابونو هر اړخیز، دقیق او تازه اسناد (اپډیټ ریکارډونه) وساتي، د لاندې مواردو په شمول:

35.2.1 هغه اسناد او حسابونه چې له لاندې مواردو سره تړاو ولري:

35.2.1.1 عواید او لګښتونه؛

35.2.1.2 د نهایي محصول تولیدول؛ او

35.2.1.3 خرڅلاو یا د نهایي محصول کارول؛ او

35.2.2 د کان کیندنې ټول معلومات.

35.3 د ۳۵٫۲ مادې په پام کې نیولو سره، اړتیا ده چې ټول حسابونه او اسناد په فزیکي ډول د افغانستان دننه وساتل شي.

35.4 تړون لرونکی مني چې د کانونو نافذه قانون سره سم ټول هغه اسناد چې:

35.4.1 د جواز مربوط دي د جواز د اعتبار د مودې له پای ته رسېدو، له انصراف یا فسخ څخه وروسته حداقل د لسو (۱۰) کلونو لپاره وساتي؛ او

35.4.2 دغه تړون د فسخ له نېټې څخه وروسته باید د لسو (۱۰) کلونو لپاره وساتل شي او ۳۶ مادې له مخې به هر وخت د تفتیش لپاره په اړونده موده کې د لاسرسي وړ وي.

پولي واحد

35.5 ټول محاسبوي اسناد او سوابق به په ۲۱٫۲ ماده کې د ذکر شوي پولي واحد له مخې ساتل کېږي.

36 تفتیش

د تفتیش مامورین

36.1 تړون لرونکی مني چې:

36.1.1 وزارت به د کانونو نافذه قانون سره سم د جواز د هرې ساحې لپاره د تفتیش یو مامور ټاکي؛ او

36.1.2 د تفتیش مامورین کولای شي چې:

36.1.2.1 د جواز ساحه تفتیش کړي (د ټولو هغو منرالي فعالیتونو په شمول چې د جواز ساحه کې ترسره کېږي.)؛

36.1.2.2 له یو کس څخه وغواړي چې اړین معلومات ورته برابر کړي؛ یا

36.1.2.3 له یو کس څخه وغواړي چې د یوې اړوندې موضوع په اړه پلټنو ته حاضر شي.

36.2 تړون لرونکی مکلف دی او دا ډاډ باید رامنځته کړي چې د هغه استازی به د تفتیش مامور ته ټولې هغه اسانتیاوې برابرې او غوښتنو ته به یې رسیدګي کېږي چې کله غواړي د کانونو نافذه قانون سره سم خپل واکونه اعمال کړي. په شمول د:

36.2.1 ټولو هغو اسنادو برابرول او وراندې کول چې د تفتیش مامور ورته اړتیا لري (د شک د مخنیوي لپاره، د ټولو هغو اسنادو او حسابونو په شمول چې د ۳۵ مادې پربنسټ د تړون لرونکي له خوا یا د هغه په استازیتوب ساتل شوي وي.)؛ او

36.2.2 په هغه صورت کې چې د تفتیش مامور ورته اړتیا ولري، د یوې موضوع په اړه پلټنو ته د اسنادو وړاندې کول او حاضرېدل.

Islamic Emirate of Afghanistan
وزارت معادن و پطرولیم
ریاست دفتر مقام

36.3 د شک د مخنیوي لپاره، ددې تړون ۳۶,۲ مادې حکمونه د کانونو نافذه قانون کې راغلي حکمونه نه شي محدودولی.

اتمه برخه: نیابت او ضمانتونه

37 د تړون لرونکي نیابت او ضمانتونه

د تړون لرونکي ضمانتونه

37.1 تړون لرونکی امارت ته نیابت او تضمین کوي چې:

37.1.1 تړون لرونکی په قانوني توګه ثبت شوی حقوقي شخصیت دی او د هغه ځای چې ثبت دی، د نافذه قوانینو پربنسټ فعالیت کوي.

37.1.2 تړون لرونکي ټول هغه اړین اقدامات ترسره کړي دي کوم چې هغه ته اجازه ورکوي چې په تړون کې مندرج تعهدات ومني او هغه سرته ورسوي؛

37.1.3 تړون لرونکی واک لري چې د کوم بل شخص له رضایت پرته، په دې تړون کې مندرج تعهدات ومني او هغه سرته ورسوي.

37.1.4 دغه تړون د تړون لرونکي لپاره حقوقي، معتبر او الزامي مکلفیتونه/تعهدات ایجادوي چې د تړون د شرایطو په رڼا کې پر نوموړي د تطبیق وړ دي.

37.1.5 د تړون لرونکي له خوا ددې تړون د مکلفیتونو یا تعهداتو اجرا او سر ته رسول د تړون لرونکي د اصلي اسنادو، نافذه قانون، د یوې وجیبې یا نورو هغو اسنادو چې تړون لرونکی یې پر رعایت ملزم دی، د نقض سبب نه شي کېدلی؛

37.1.6 تړون لرونکی د کومې پېښې له امله له ضرر سره نه دی مخ؛

37.1.7 تړون لرونکی:

37.1.7.1 د کومې دعوا طرف نه دی؛ یا

37.1.7.2 د کومې اداري یا حکومتي او نیمه حکومتي اداري، اداري، مالي یا قضایي ادارې، ډیپارتمنت، کمېسیون، د خپلواکې ادارې، محکمې او یاکومې بلې داسې یوې ادارې له لوري چې یادې ادارې د امارت د قوانینو پر اساس تأسیس شوې اوسي، حکم، قرار یا فرمان نه وي صادر شوی کوم چې شایي یاد اقدامات د تړون لرونکي توانایي په مادي توګه داسې زیانمنه کړي چې په دې تړون کې د مندرجه تعهداتو او مکلفیتونو د سرته رسولو جوګه نه وي؛

37.1.8 تر کومه چې تړون لرونکی خبر دی، د تړون لرونکي پر وړاندې کومه دعوا، الزام، قضایي قرار، حکم یا په ۳۷,۱,۷ ماده کې ذکر شوي هېڅ راز اقدامات په جریان کې نه دي، یا یې هم د پیښېدو خطر نشته او نه هم دغه ډول اقدامات محتمل یا د اټکل وړ دي.

37.1.9 نه تړون لرونکی او نه هم د هغه کوم اړونده لوری د کومې اداري یا حکومتي او نیمه حکومتي اداري، اداري، مالي یا قضایي اداري، ډیپارتمنت، کمېسیون، د خپلواکې ادارې، محکمې او یاکومې بلې داسې یوې ادارې له خوا چې یادې ادارې د کوم امارت د قوانینو پر اساس تأسیس شوې اوسي، د لاندې مواردو په تړاو د کوم قلمرو د قوانینو یا د کوم الزامي سند د فاحش نقض له امله د محکمې له قرار، الزام یا حکم سره مخ نه دی پېژندل شوی:

37.1.9.1 د منرالونو د استخراج او پروسس لپاره د اکتشاف په برخه کې؛

37.1.9.2 د چاپېریال ساتنې په برخه کې ؛

37.1.9.3 د استخدام شوي پرسونل د روغتیا او خوندیتوب په برخه کې؛ یا

37.1.9.4 د اختلاس او اداري فساد په برخه کې؛

37.1.10 د کانونو نافذه قانون یا نورو نافذه قوانینو سره سم نه ترون لرونکي، نه د هغه کوم استازي او نه هم کوم بل شخص چې د ترون لرونکي یا د هغه د اړونده طرف په استازیتوب عمل کوي، کوم امارتي مقام ته د یوه کار د ترسره کولو په نیت د ناوړه نفوذ له لارې د کومې تادیې، منفعت یا امتیاز وړاندیز شوی، یا وعده ورسره شوې یا هم ورته ورکړل شوي وي؛

37.1.11 ترون لرونکی له منرالي فعالیتونو سره آشنا دی او دا ظرفیت، تجربه او منابع لري چې ددې ترون او ټولو نافذه قوانینو سره سم منرالي فعالیتونه ترسره کړي؛

37.1.12 ترون لرونکی داسې یو شخص نه دی چې د کانونو نافذه قانون په پام کې نیولو سره، د کان کیندنې ترون د عقد یا جواز ترلاسه کولو اهلیت ونه لري؛

37.1.13 ټول هغه اسناد (د داوطلبۍ اسنادو او نورو هغو اسنادو په شمول چې د اکتشافي جواز په تړاو وړاندې شوي وي) چې د ترون لرونکي یا د هغه په استازیتوب کومې اداري ته وړاندې شوي دي، واقعي، بشپړ او سم دي او گمراه کوونکي نه دي؛

37.1.14 د ترون لرونکي یا د هغه د استازیتوب یوې اداري ته په وړاندې شوي کوم سند کې معلومات چې د ترون لرونکي یا د هغه د استازي په اړه دي، نه دي کتمان یا پټ شوي یا هم نه دي حذف شوي ؛

37.1.15 د ترون لرونکي یا د هغه په استازیتوب د بل شخص له خوا کومې اداري ته د کوم سند وړاندې کول یا هم د کانونو نافذه قانون او مقررې له مخې د هغه سند کارول، نشر یا وېش د فکري مالکیت د هیڅ حق د نقض سبب نه شي کېدای؛ او

37.1.16 ترون لرونکي له اړونده ادارو څخه ټولې منظورۍ، موافقې او جوازونه ترلاسه کړي او ټول حق الامتیازونه (رویالټي ګانې) او د جواز فیسونه یې تادیه کړي او نور هغه اړین ملاحظات چې یوې اداري یا شخص ته د اسنادو د سپارلو، کاروني، نشر یا وېش په اړه چې د فکري مالکیت د حقونو مسایل پکې شامل وي، په پام کې نیول شوي دي.

دقت

37.2 مګر دا چې په ۳۷٫۱ ماده کې بل ډول څرګنده شوې وي، ترون لرونکی د امارت په وړاندې نیابت او ضمانت کوي چې د ترون هر ضمانت:

37.2.1 واقعي، بشپړ او سم دی او د انفاذ تر نېټې پورې گمراه کوونکی نه دی؛ او

37.2.2 دا به واقعي، بشپړ او سم وي او د ترون په ټوله موده کې به گمراه کوونکی نه وي.

جلا تضمینونه

37.3 د ترون لرونکي هر تضمین ته به د یوه جلا نیابت او تضمین په نظر کتل کېږي. د هر بیان وړاندې شوی تفسیر بل بیان ته د ارجاع یا استنتاج په وسیله نه شي محدودېدای.

د ترون د عقد انګېزه

37.4 ترون لرونکی منې چې:

37.4.1 د ددغه ترون تضمینونه یې په دې نیت ورکړي، تر څو امارت د ترون عقد ته وهڅوي؛ او

37.4.2 امارت په دغه ترون کې د ترون لرونکي له خوا په وړاندې شویو تضمینونو باندې په اتکا سره ترون عقد کړی دی.

د ټرون لرونکي د تضمینونو مبنی

37.5 د ټرون لرونکي هر تضمین د هغه د پوهې، معلوماتو او باور په اساس ورکړل شوی، او په دې اساس ورکړل شوی چې د ټرون لرونکي تضمین واقعي، بشپړ، سم او گمراه کوونکی نه دی، د ټرون لرونکي له استازو څخه ټولې اړینې پوښتنې شوې دي کوم چې له هغوی څخه د ټرون لرونکي د تضمین مرتبط د اړونده مسایلو په اړه د معلوماتو توقع کېده.

غرامت

37.6 د دغه ټرون ۴۲ مادې د حکمونو په پام کې نیولو سره، ټرون لرونکی مکلف دی چې امارت ته د ټولې هغې خسارې جبران ورکړي کوم چې امارت ته د ټرون لرونکي د غیر واقعي، نا مکمل، ناسم یا گمراه کوونکي تضمین له امله اوښتې ده.

38 د امارت نیابت او تضمینونه

38.1 امارت د ټرون لرونکي په وړاندې نیابت او ضمانت کوي چې:

38.1.1 د انفاذ له نېټې سره سم، دغه ټرون به:

38.1.1.1 ټولې اړینې منظوری (تائیدې) یې ترلاسه کړې دي ؛ او

38.1.1.2 د امارت حقوقي، معتبر او الزامي تعهدات جوړوي چې د هغه د شرایطو په رڼا کې پرې د تطبیق وړ دي؛ او

38.1.2 د جواز ساحې د ټولې یا یوې برخې جواز یې له دې ټرون لرونکي پرته بل شخص ته نه دی ورکړی (لکه څرنگه چې د کانونو نافذه قانون کې راغلي وي.)

دقت

38.2 مگر دا چې په ۳۸،۱ مادې کې په بل ډول څرگنده شوې وي، امارت د ټرون لرونکي په وړاندې نیابت او تضمین کوي چې هر تضمین:

38.2.1 واقعي، بشپړ، سم او د اجرا تر نېټې پورې گمراه کوونکی نه دی؛ او

38.2.2 واقعي، بشپړ، سم به وي او د دغه ټرون په موده کې به گمراه کوونکی نه وي.

جلا تضمینونه:

38.3 د امارت هر تضمین ته د جلا نیابت او تضمین په سترگه کتل کېږي. د هر بیان وړاندې شوی تفسیر بل بیان ته د ارجاع یا استنتاج په وسیله نه شي محدودېدای.

د ټرون د عقد انگېزه

38.4 امارت مني چې:

38.4.1 ددغه ټرون تضمینونه یې په دې نیت ورکړي او وړاندې کړي، تر څو ټرون لرونکی د ټرون عقد ته وهڅوي؛ او

38.4.2 ټرون لرونکي په دغه ټرون کې د امارت له خوا په وړاندې شویو تضمینونو باندې په اتکا سره ټرون عقد کړی دی.

د تضمینونو حدود

38.5 امارت د ټرون لرونکي د گټې لپاره کوم نیابت او تضمین نه کوي، مگر استثناء پر هغو تضمینونو او نیابتونو چې نافذه قوانین یې د پلي کېدو جواز ورکوي.

38.6 ټرون لرونکی مني چې کله دغه ټرون عقد کوي نو:

Islamic Emirate of Afghanistan
وزارت معادن و پترولیم
ریاست دفتر مقام

38.6.1 د امارت پر تضمینونو او پر خپلو پلټنو، څېړنو، مهارتونو، قضاوت، نظریاتو او مشورې باندې ځانګړې اتکا کوې؛ او

38.6.2 له هغو تضمینونو پرته چې امارت وړاندې کړي، پر نورو هغو بیانونو، ژمنو، هڅونو، نظریاتو، مشورو، نیابت او تضمینونو چې په شفاهي یا لیکلې بڼه د امارت یا د هغه په استازیتوب وړاندې شوي یا ورکړل شوي، اتکا نه کوي.

غرامت

38.7 د ۳۸,۲ مادې په پام کې نیولو سره، امارت مکلف دی چې تړون لرونکي ته د ټولې هغې خسارې غرامت ورکړي کوم چې تړون لرونکي ته د امارت د غیر واقعي، نا مکمل، ناسم یا ګمراه کوونکي تضمین له امله اوښتی دی.

نهمه برخه: مالي ډاډ، متابعت او اجراآت

39 د لاربښودونو رعایت

39.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د یوې ادارې له خوا د نافذه قوانینو سره سم هر ډول هغه لیکلي لاربښودونه رعایت کړي کوم چې تړون لرونکی اړ کوي چې د هر ډول فاحش نقض د مخنیوي لپاره لاس په کار شي یا هم د لاندې مواردو په نتیجه کې چې اداره یې تشخیص کړي چې له امله یې نقض رامنځته شوی:

39.1.1 د دغه تړون د هر شرط؛

39.1.2 د کانونو نافذ قانون یا مقرره او یا کوم بل اړونده نافذ قانون؛ یا

39.1.3 د جواز هر شرط،

هغه ضرب الاجل چې په دغه ډول لاربښودونو کې مشخص شوی وي یا هم که چېرې په لاربښودونو کې ضرب الاجل نه وي مشخص شوی، د هغې د صدور نېټه په پام کې نیول کېږي.

39.2 که چېرې تړون لرونکی د کومې ادارې د یوه لیکلي لاربښود په تطبیق کې چې ددې تړون په ۴۱/۱ ماده کې یې یادونه شوې، نو:

39.2.1 امارت کولای شي چې وزارت یا نورې اړونده ادارې وهڅوي چې له تړون لرونکي سره له مشورې پرته د صادر شوي لاربښود د تطبیق لپاره ټول اړین ګامونه اوچت کړي؛

39.2.2 تړون لرونکی مکلف دی چې اړونده ادارې ته ټولې هغه اسانتیاوې چې د ادارې له لورې غوښتل کېږي برابرې کړي، تر څو اړونده اداره اړین ګامونه واخلي او لاربښودونه پلي کړي؛ او

39.2.3 تړون لرونکی مکلف دی چې د اړونده ادارې له لورې تر لیکلي غوښتنې وروسته ټول هغه لګښتونه او مصارف د ۲۰ کاري ورځو په موده کې تادیه کړي چې د یو لاربښود د تطبیق لپاره د اړینو ګامونو د اخیستلو په بدل کې یې کړي دي.

40 د اجرا ضمانتونه

د اجراء ضمانت شرایط

40.1 د ۳۸,۱ یا ۵,۷ بندونو له محدودولو پرته، تړون لرونکی مکلف دی چې د لاندې شرطونو له پوره کېدو مخکې وزارت ته د اجرا ضمانت وړاندې کړي:

40.1.1 د اکتشاف منظور شوي پروګرام کې د ذکر شویو ژمنو لپاره د ضمانت په توګه د اکتشافي جواز صدور؛ او

40.1.2 د کان کیندنې منظور شوي پروپوزل کې د ذکر شویو ژمنو لپاره د ضمانت په توګه د استخراجي جواز صدور؛ او

40.2 مګر دا چې د کابینې له لوري په بل ډول تاکل شوي وي، د جواز په اړه د اړتیا وړ فعالیت ضمانت مقدار به د اقتصادي کمېسیون لخوا د کانونو نافذه قانون او مقررې سره سم ټاکل کیږي او د هغو له مخې به محاسبه کیږي.

40.3 د اجرا ضمانت به په نقدي توګه د وزارت بانکي حساب ته سپارل.

د حسن اجرا ضمانت په اړه پریکړه

40.4 تړون لرونکی مني، که چیرې د کانونو نافذه قانون سره سم تړون لرونکی د هغو ژمنو په ترسره کولو کې پاتې راشي، چې د اکتشاف په یوه منظور شوي پلان یا د کان کیندنې په منظور شوي پروپوزل کې وړاندې شوې دي، وزارت حق لري چې د حسن اجرا ضمانت چې د اکتشاف له منظور شوي پلان یا د کان کیندنې له منظور شوي پروپوزل (هر یو چې د اجرا وړ وي) سره یو ځای وړاندې شوی، په اړه یې لازمه پرېکړه وکړي.

دحسن اجرا ضمانت بېرته سپارل

40.5 د ۴۰،۴ مادې مطابق په هغه صورت کې د اجرا ضمانت په اړه پرېکړه نه وي شوې، د تړون د ۴۷,۷ مادې په پام کې نیولو سره د اجرا ضمانت د دې تړون تر پای ته رسېدو وروسته بنایې تړون لرونکي ته بېرته وسپارل شي.

41 د چاپېریال ساتنې ضمانتونه

د چاپېریال ساتنې تضمین شرایط

41.1 تړون لرونکی نه شي کولای چې د جواز ساحه کې کار پیل کړي، تر څو چې یې د چاپېریال ساتنې د مدیریت منظور شوي پلان کې د کړو ژمنو لپاره وزارت ته د تضمین په توګه د چاپېریال ساتنې ضمانت نه وي وړاندې کړی.

41.2 د چاپېریال ساتنې د تضمین مقدار چې د جواز په بدل کې غوښتل کېږي، د وزارت له خوا د لاندې مواردو په پام کې نیولو سره ټاکل کېږي:

41.2.1 د کانونو نافذه مقرره:

41.2.2 د چاپېریال ساتنې مدیریت منظور شوی پلان؛ او

41.2.3 د چاپېریال ساتنې ملي اداري سره په مشوره.

41.3 د چاپېریال ساتنې د تضمین بنه به د نافذه مقررې له مخې وټاکل شي.

د چاپېریال پر تضمین بیاکتنه

41.4 تړون لرونکی مکلف دی چې:

41.4.1 د نافذه مقررې سره سم هر کال د چاپېریال ساتنې د تضمین مقدار باندې بیا کتنه وکړي؛ او

41.4.2 بنایي مکلف کړای شي چې د نافذه مقررې په رڼا کې د چاپېریال ساتنې تضمین تعدیل شوې بڼه وړاندې کړي.

د چاپېریال ساتنې د تضمین په اړه پرېکړه

41.5 تړون لرونکی مني چې د کانونو له نافذه قانون سره سم که چېرې نوموړی د چاپېریال ساتنې د مدیریت منظور شوي پلان کې د ذکر شویو ژمنو په پلي کولو کې پاتې راشي، نو وزارت کولای شي چې:

41.5.1 د چاپېریال ساتنې د تضمین په اړه پریکړه وکړي؛ او

41.5.2 بدیل اقدامات تر لاس لاندې ونیسي چې د دې کار لګښت به د پور په توګه د تړون لرونکي له خوا ورکول کېږي.

د چاپېریال ساتنې تضمین بېرته سپارل

41.6 تر هغه برېده چې ۴۱,۵ مادې ته په پام سره د تضمین په اړه پرېکړه نه وي شوي، د دې تړون له ۴۶,۷ مادې سره سم د چاپېریال ساتنې هر تضمین به د دې تړون تر فسخ وروسته بېرته تړون لرونکي ته مسترد کېږي.

42 غرامت

د تړون لرونکي غرامت

42.1 د ۴۳ مادې په پام کې نیولو سره، تړون لرونکی مکلف دی چې امارت او د هغه استازو ته د ټولې هغې خسارې غرامت ورکړي چې ددې تړون د نقض له امله ورته اوښتي وي، خو له هغه حالت پرته چې دغه خساره په خپله د امارت له خوا د نافذه قوانینو د نقض یا نه رعایت په نتیجه کې ورته اوښتې وي.

د امارت غرامت

42.2 د ۴۳ مادې په پام کې نیولو سره، امارت مکلف دی چې تړون لرونکی او د هغه استازي د ټولې هغې خسارې په بدل کې چې ددې تړون یا د نافذه قوانینو د نقض یا نه رعایت له امله ورته اوښتې ده، جبران کړي، خو له هغه حالت پرته چې دغه خساره په خپله د تړون لرونکي له خوا ددې تړون د نقض په پایله کې رامنځته شوې وي.

د غرامتونو ګټه

42.3 تړون لرونکی او امارت دواړه مني او موافقه کوي چې ددې تړون د ۴۲,۱ او ۴۲,۲ مادې پر بنسټ د دواړو لورو ذکر شوي تعهدات د دواړو لورو د استازو په ګټه وړاندې شوي او د هغوی له لوري د تطبیق وړ دي، که څه هم بنایي هغوی ددې تړون طرف نه وي.

43 د مسئولیت حدود

43.1 په دغه تړون کې سربېره پر نورو مواردو، د یوه لوري مسئولیت د بل لوري یا د هغه د استازي پر وړاندې تر واقعي ثابت شوي تاوان پورې محدود دی او لومړی ذکر شوی لوری، په هېڅ شرایطو کې د نامستقیم تاوان لپاره مسولیت نه لري.

44 تقصیر او فسخ

د تقصیر موارد

44.1 د دغه تړون د موخو په رڼا کې د تړون لرونکي په اړه لاندې حالات د تقصیر موارد ګڼل کېږي:

44.1.1 کله چې تړون لرونکی **د اجرا ضمانت** په وړاندې کولو کې په هغه بڼه چې د تړون په ۴۰ ماده کې ذکر شوی، پاتې راشي:

44.1.1.1 د ۴,۱ مادې پربنسټ په منظور شوي اکتشافي پروګرام کې شوي ژمنې د ضمانت په توګه؛یا

44.1.1.2 د ۵,۷ مادې سره په مطابقت کې د کان کیندنې منظور شوي پروپوزل کې شوي ژمنې د ضمانت په توګه؛

44.1.2 **د جواز لغوه کول:** هغه جواز چې تړون لرونکی یې لري او د کانونو د نافذه قانون مطابق لغوه کېږي؛

44.1.3 **د جواز ځنډول:** ټول هغه جوازونه چې د دغه تړون پر اساس ورکړل شوي وي ، یا

44.1.3.1 موده یې پوره شوې وي؛

44.1.3.2 د کانونو د نافذه قانون سره سم له ټولې یا یوې برخې څخه منصرف شوی وي؛ یا

44.1.3.3 د نافذه قانون مطابق (د ۴۴,۱,۲ بند له محدودلو پرته) فسخ شوی وي؛

44.1.4 **اهلیت:** کله چې تړون لرونکی د کانونو د نافذه قانون مطابق د جواز کاروني اهلیت له لاسه ورکړي؛

44.1.5 **د تعلیق له خبرتیا څخه سرغړونه:** که چېرې تړون لرونکی د جواز د ځنډېدو له رسمي خبرتیا څخه وروسته چې د کانونو نافذه قانون له مخې د وزارت له لورې خپرېږي، بیا هم د جواز په ساحه کې منرالي فعالیتونه ترسره کوي، دغه عمل د تعلیق خبرتیا څخه سرغړونه ګڼل کېږي؛

44.1.6 **د لارښوونې نه رعایت:** کله چې تړون لرونکی د وزارت له خوا ددې تړون د ۳۹,۱ مادې مطابق د یوې صادرې شوې لارښوونې په متابعت کې پاتې راځي؛

44.1.7 **د حَکمیت د قرار نه رعایت:** کله چې د تړون د ۵۵ مادې له مخې تړون لرونکی د حکمیت قرار الزامي ونه ګڼي او د هغې په رعایت کې پاتې راشي؛

44.1.8 **ناخوښه پېښه:** تړون لرونکي د ناخوښې پېښې تابع دی؛

44.1.9 **په کنترول کې بدلون:** د ۴۹ مادې په پام کې نیولو سره د تړون لرونکي له خوا د تغیراتو د بدلون لپاره غوښتنه رد کېږي او د بدلون کنترول رامنځ ته کېږي؛

44.1.10 **د تضمین نقض:** کله چې تړون لرونکی خپل یو تضمین نقض کړي؛

44.1.11 **په تادیاتو کې پاتې راتلل:** کله چې تړون لرونکی ددې تړون، د کانونو نافذه قانون یا مقرریې پربنسټ د ځمکې د سطحې د کرایې، فیس، رویالټي یا کوم بل مبلغ په تادیه کولو کې پاتې راشي او دغه مبلغ پیسې د تادیې تر نېټې وروسته د ۲۰ کاري ورځو په جریان کې تادیه نه شي؛ یا

44.1.12 **فاحش نقض:** کله چې تړون لرونکی د لاندې مواردو د فاحش نقض مرتکب شي:

44.1.12.1 ددې تړون د شرطونو د یو شرط نقض (له هغه شرایطو پرته چې تړون لرونکی د ځمکې د سطحې کرایې، فیس، رویالټي یا ۴۴,۱,۱۱ مادې مطابق د نورو تادیاتو په ورکولو مکلف دی)، او دغه تقصیر د اصلاح وړ نه وي یا هم دا چې وزارت دهمدغې مادې په رڼا کې د لیکلي خبرتیا له لارې له تړون لرونکي څخه د تقصیر د اصلاح یا جبران غوښتنه کړې وي او تړون لرونکی د خبرتیا تر خپرېدو وروسته د ۲۰ کاري ورځو په جریان کې د تقصیر په سمولو کې پاتې راغلی وي او د وزارت قناعت یې نه وي حاصل کړی ؛

44.1.12.2 د کانونو نافذه قانون، مقررې او یا بل نافذه قانون نقض؛ یا

44.1.12.3 هم د جواز د شرطونو د یو شرط نقض.

د تړون فسخه کول

44.2 تړون لرونکی مني چې د کانونو د نافذه قانون د حکمونو په پام کې نیولو سره، د تقصیر د مواردو د پېښېدو په صورت کې وزارت کولای شي چې د کانونو د تخنیکي کمېټې له سپارښتنې او د اقتصادي کمېسیون له منظورۍ سره سم دغه تړون فسخ کړي.

44.3 د تقصير له هغو مواردو پرته چې په ۴۴,۱ ماده کې بيان شوي دي، په هغه صورت کې چې د اکتشاف او استخراج فعاليتونه د کانونو نافذه قانون کې د اکتشافي يا استخراجي جواز د لغوې په تړاو ذکر شوې مودې څخه د زيات وخت لپاره وځنډېږي او وزارت د مودې له تمديد سره موافقه ونه کړي، امارت کولای شي چې دغه تړون فسخه کړي.

د تړون د فسخې خبرتيا

44.4 که وزارت د کانونو د نافذه قانون مطابق دغه تړون فسخ کوي، امارت ژمنه کوي چې وزارت به د تړون د فسخ د اجرا نېټې په اړه تړون لرونکي ته ليکلې خبرتيا صادروي.

45 د تړون د فسخې آثار

د جوازونو لغوه کول

45.1 د دغه تړون فسخه کول که د هر دليل له مخې وي، ددې تړون او د کانونو د نافذه قانون سره سم هر ډول صادر شوی جواز د وزارت له لوري لغوه کېدای شي.

د تړون د فسخې نور آثار

45.2 په هر دليل وي، د دې تړون تر فسخه کېدو وروسته:

45.2.1 تړون لرونکی مکلف دی چې وزارت ته له کوم لګښت پرته د ټولو هغو معلوماتو چې د تړون په موده کې يې توليد کړي دي، د وزارت له لوري تر ليکلي غوښتنې وروسته د ۲۰ کاري ورځو په جريان کې وزارت ته وړاندې کړي؛

45.2.2 په دې تړون کې د هر لوري درج شوې مکلفيتونه رفع کېږي، مګر له هغو مکلفيتونو پرته چې په ۱،۲،۴۰،۴۱،۴۲،۴۳،۴۴،۴۶ او له ۵۵ څخه پرته کې درج شوي دي او ياد مکلفيتونه به ددې تړون فسخه کېدو وروسته د اجرا په حال کې پاتې کېږي؛ او

45.2.3 هر لوری کولای شي د بل لوري پر وړاندې د دغه تړون د نقض په صورت کې له خپلو حقوقو چې د تړون له پای ته رسولو مخکې يې درلودل، دفاع وکړي.

46 د جواز د مودې د پوره کېدو، انصراف يا لغوه کېدو آثار

د منرالي فعاليتونو پای ته رسول

46.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د جواز د نېټې په پوره کېدو سره سم د جواز په ساحه کې منرالي فعاليتونه پای ته ورسوي.

له ساحې څخه د استازو ايستل

46.2 له هغو موارډو پرته چې تړون لرونکی ددې تړون په ۴۶,۳ او ۴۶,۶ ماده کې مندرج مکلفيتونه ترسره کړي، تړون لرونکی همدارنګه مکلف دی چې د جواز تر پای ته رسېدو وروسته د جواز ساحې څخه خپل ټول استازي وباسي.

د وسايلو او زېربنا لېږدول

46.3 له هغو مواردو پرته چې تړون لرونکی ددې تړون په ۴۶,۵ ماده کې د مندرجه مکلفيتونو پر رعايت مکلف دی، تړون لرونکی همدارنګه مکلفت لري چې:

46.3.1 د جواز ساحې څخه د هغو ټولو وسايلو لېږدول چې د تړون لرونکي يا د هغو د استازو له خوا راوړل شوي وي؛ او

46.3.2 له ۶٫۳۱ مادي سره په مطابقت کې، د هر هغې زېربنا غير فعالول او لرې کول چې د تړون لرونکي يا د هغه د استازو له خوا د جواز ساحه کې رغول شوي دي، او دا کار بايد په هر صورت کې له لاندې نېټو څخه زيات نه ځنډېږي:

46.3.3 د جواز د پای نېټه؛ يا

46.3.4 که چېرې اړونده جواز د کانونو د نافذه قانون سره سم لغوه شي، نو نېټه به د الغا تر نېټې وروسته ۶۰ کاري ورځې وي.

46.4 که چېرې د جواز په ساحه کې وسايل يا زېربنا په هغې موده کې چې په ۴۶٫۳ ماده کې ذکر شوې، لرې نه شي، نو وزارت حق لري چې په اړه يې لازمه پرېکړه وکړي.

د نيمګړو پاتي شويو مکلفيتونو سر ته رسول

46.5 د يو جواز د مودې له پای ته رسېدو، انصراف يا لغوه کېدو سره سم تړون لرونکی مکلف دی چې:

46.5.1 د جواز د نېټې له پای ته رسېدو وروسته څومره ژر چې شوني وي، تړون لرونکی به د جواز ساحه د وزارت له قناعت سره سم خوندي کوي، تر څو کوم شخص يا څاروي د ژوبلېدو او يا نورو ملکيتونو ته د زيان اوښتو مخنيوی وشي؛

46.5.2 د چاپېريال ساتنې مديريت د منظور شوي پلان په پام کې نيولو سره، تړون لرونکی مکلف دی چې خپل نيمګړي يا پاتې مکلفيتونه ادا کړي (د شک د مخنيوي لپاره، هغه پاتې مکلفيتونه چې تړون لرونکي يې د بيا رغونې او د کان د مخې د بندولو په برخه کې لري)؛

46.5.3 د ټولو هغو ګامونه اخيستل چې د نافذه قوانينو د رعايت لپاره اړين ګڼل کېږي؛ او

46.5.4 څومره ژر چې شوني وي، وزارت ته په ليکلي بڼه خبر ورکړي چې د ۴۶٫۵٫۱ – ۴۶٫۵٫۳ مادو پربنسټ خپل مکلفيتونه سر ته ورسوي.

د جواز د مودې تر پای ته رسېدو وروسته ساحې ته لاسرسی

46.6 له هغو مواردو پرته چې په ۴۶ ماده کې ذکر شوي، تړون لرونکی بنايي:

46.6.1 د جواز ساحې نېټې تر پای ته رسېدو وروسته د جواز ساحې ته تر هغې مودې پورې لاسرسی ولري، چې منطقاً له ۴۶٫۵٫۱ تر ۴۶٫۵٫۳ مادې په رڼا کې د تړون لرونکي د مکلفيتونو د سرته رسولو لپاره اړين دي او ساحې ته د دغو تجهيزاتو وړل او له استازو سره داخلېدل يوازې د مکلفيتونو د ادا کولو او چټکيا په مقصد وي؛ او

46.6.2 د هرې هغې لاربښوونې متابعت وکړي چې ساحې ته د لاسرسي په اړه د کومې ادارې له خوا صادرېږي.

د اجراء د تضمين او د چاپېريال ساتنې تضمين مستردول

46.7 امارت ژمنه کوي چې وزارت د لاندې کارونو په ترسره کولو مکلف دی:

46.7.1 د تړون لرونکي له خوا د ۴۶٫۵٫۴ مادې مطابق د خبرتيا له تر لاسه کولو وروسته، وزارت مکلف دی چې تر کومه چې عملي وي، د جواز ساحه تفتيش کړي څو تصديق کړي چې تړون لرونکي د اکتشاف په منظور شوي پروګرام، د کان کيندنې منظور شوي پرپوزل او د چاپېريال ساتنې د مديريت منظور شوي پلان کې شوې ژمنې ترسره کړې دي.

46.7.2 څومره چې ژر شوني وي، وروسته له هغې چې وزارت تصديق کړي چې تړون لرونکي:

46.7.2.1 په منظور شوي اکتشافي پروګرام يا د کان کيندنې منظور شوي پروپوزل کې خپلې ژمنې پوره کړې، نو وزارت تړون لرونکي ته د اجرا اړونده تضمين بېرته سپاري؛ او

46.7.2.2 د چاپېريال ساتنې د مديريت په منظور شوي پروګرام کې يې ژمنې پوره کړې، وزارت تړون لرونکي ته چاپېريال ساتنې د اجرا تضمين بېرته سپاري؛

46.8 وزارت بنايي د خپل لزوم ديد پراساس د چاپېريال ساتنې اړوند د اجرا تضمين ټول يا يوه برخه يې بېرته تړون لرونکي ته وسپاري، ترڅو د کان تر تړل کېدو پورې د روان نظارت لپاره يو

تضمین وي. که چیرې وزارت وغواړي چې د چاپیریال ساتنې د تضمین مقدار کې بدلون راولي، کولای شي چې له نافذه مقررې سره سم یې ترسره کړي.

47 ګډې حل لارې

47.1 هغه حقوق او حل لارې چې ددې تړون په نهمه برخه کې مشخصې شوې دي، پر هغو حل لارو سربېره دي او پر هغو حقوقو یا حل لارو باندې نه عوض کېږي یا هغه نه محدودوي چې په همدې نهمه برخه یا په نافذه قانون کې بیان شوي دي.

لسمه برخه: فرعي قراردادونه او معاملې

48 فرعي قرارداد

48.1 که چیرې تړون لرونکی د منرالي فعالیتونو د ترسره کولو په تړاو کوم قراردادي استخداموي، نو:

48.1.1 تړون لرونکی مکلف دی چې سملاسي د قراردادي او د هغو منرالي فعالیتونو د جزییاتو په اړه چې قراردادي یې په پام کې لري، وزارت ته په لیکلي بڼه خبر ورکړي ؛

48.1.2 تړون لرونکی باید داډ رامنځته کړي چې د قراردادي له لوري د هر منرالي فعالیت له ترسره کولو وړاندې:

48.1.2.1 نوموړی قراردادي، له تړون لرونکي سره په لیکلي بڼه تعهد کوي چې تر هغه بریده به ددې تړون د شرایطو رعایت کوي تر کومه چې پر منرالي فعالیتونو د تطبیق وړ وي ؛ او

48.1.2.2 فرعي قراردادي له قراردادي سره په لیکلي بڼه تعهد کوي چې تر هغه بریده به ددې تړون شرایط رعایت کوي تر کومه چې پر منرالي فعالیتونو د تطبیق وړ وي.

48.1.3 د ۴۸,۱,۲ مادې له محدودولو پرته، تړون لرونکی مکلف دی چې دا ډاډ رامنځته کړي چې قراردادي او د فرعي قراردادي، په منرالي فعالیتونو کې د بوختو کسانو لپاره اړینه تکافل پلې کوي.

48.1.4 تړون لرونکی مکلف دی چې دا ډاډ رامنځته کړي چې د تړون لرونکي له خوا د قراردادي او بل هر فرعي قراردادي نظارت او مدیریت په کافي اندازه ترسره کېږي ترڅو تصدیق کړي چې :

48.1.4.1 تړون لرونکی ددې جوګه دی چې د قراردادي او د فرعي قراردادي له خوا ددې تړون شرایط رعایت کېږي؛ او

48.1.4.2 تړون لرونکی د قراردادي یا فرعي قراردادیانو له هغو کړنو له مخکې خبر کړي چې ښایي تړون لرونکی ددې تړون د کوم شرط د نقض له ګواښ سره مخ کړي.

48.2 د شک د مخنیوي لپاره:

48.2.1 په دې تړون کې هېڅ شی د تړون لرونکي هغه مکلفیتونه یا مسئولیتونه چې ددې تړون پربنسټ ورته سپارل شوي، نه شي رفع کولای، ولو که تړون لرونکي خپل ځینې مکلفیتونه کوم قراردادي یا فرعي قراردادیانو ته تفویض کړي هم وي؛

48.2.2 د ۴۸,۲,۱ مادې د حکمونو له محدودولو پرته، ۴۸,۱,۳ مادې ته په پام سره که چیرې قراردادي یا فرعي قراردادیان د اړینې بیمې په اجرا کولو کې پاتې راشي، دا کار به د تړون لرونکي لپاره په تړون کې د راغلو مکلفیتونو او مسئولیتونو د ترسره کولو څخه نه (د شک د مخنیوي لپاره، ۲۴ مادې مطابق د تړون لرونکي له خوا د بیمې د اجرا په برخه کې د مکلفیت په شمول)؛ او

48.2.3 تړون لرونکی به د قراردادي او فرعي قراردادي د هر عمل او ترک عمل په وړاندې مسئول وي، داسې چې د قراردادي او فرعي قراردادیانو عمل یا ترک عمل د تړون لرونکي اعمال دي.

49 د مدیریت بدلون

د ارتیا وړ منظوري

49.1 د ۲۴،۲ مادې له محدودولو پرته، تړون لرونکی مکلف دی چې د پروژې مدیریت کې تر بدلون راوستلو وړاندې د نافذه مقرری له مخې د وزارت لیکلې منظوري ترلاسه کړي.

د هغه جواز ځنډول چې منظوری ته په تمه دی

49.2 تړون لرونکی دا مني چې د کانونو نافذه قانون له مخې، که د تړون لرونکي په مدیریت کې د وزارت تر لیکلې منظوری وړاندې بدلون راشي، په دغه صورت کې د تړون لرونکي ټول جوازونه د بدلون د پیل په موده کې ځنډول کېږي او پر هغه نېټه یې د اعتبار موده پای ته رسېږي په کومه چې وزارت د منظورۍ لپاره وړاندې شوی غوښتنلیک منظوروي.

له منظورۍ پرته د مدیریت بدلون

49.3 که چېرې د تړون لرونکي له خوا د مدیریت بدلون:

49.3.1 د وزارت تر لیکلې منظورۍ وړاندې پېښ شي او بیا وزارت د تړون لرونکي غوښتنه د مدیریت د بدلون له مخې رد کړي؛ یا

49.3.2 د وزارت له لوري د مدیریت بدلون لپاره د غوښتنلیک تر ردولو وروسته پېښ شي،

نو په دې په دغه صورت کې ښایي تړون د ۴۴،۱،۹ مادې له مخې فسخ شي.

50 د حقونو او مکلفیتونو پر لېږد محدودیتونه

د امارت له خوا لېږد

50.1 امارت نه شي کولای چې په دغه تړون کې راغلي حقوق او مکلفیتونه بل لوري ته ولېږدوي، مګر دا چې امارت د تړون لرونکي لیکلې موافقه ترلاسه کړې وي.

د تړون لرونکي لهخوا لېږد

50.2 تړون لرونکی نه شي کولای چې:

50.2.1 په دې تړون کې راغلي هر ډول حقوق او مکلیفتونه بل لوري ته ولېږدوي، مګر د جواز یا د جواز منفعت اړونده حقوق او مکلفیتونه لېږدولای شي، او

50.2.2 جواز یا د جواز منفعت لېږدولای شي (چې د شک د مخنیوي لپاره د جواز د منفعت ایجاد هم پکې شاملېږي)، مګر دا چې:

50.2.2.1 تړون لرونکي د کانونو د نافذه مقررې او قانون سره سم له وړاندې د وزارت منظوري ترلاسه کړې وي؛ او

50.2.2.2 د ۵۰،۳ او ۵۰،۵ مادې د حکمونو په رعایت سره، د جواز د منفعت ترلاسه کوونکي لومړی په داسې بڼه له امارت سره ژمنلیک لاسلیک کړی وي چې وزارت ته د منلو وړ وي او ددې ژمنې پربنسټ د امارت په وړاندې دا تعهد لري چې د تړون ټول مکلفیتونه چې د حقونو د لېږد په اړه ذکر شوي یا هم د تړون لرونکي پر ځای په صراحت سره بیان شوي وي، رعایت کوي.

50.3 امارت کولای شي چې په ۵۰،۲،۲،۲ ماده کې د ذکر شوي تعهد پر ځای، د اړونده جواز د منفعت ترلاسه کوونکی مکلف کړي ترڅو پر هغو شرایطو برابر چې په دې تړون کې ذکر شوي دي، د یو بل تړون د عقد لپاره چمتو شي.

50.4 د ۵۰،۲،۲،۲ مادې له مخې د ژمنلیک تر اجرا یا د کانونو د اوسني تړون تر عوض کېدو وروسته چې په ۵۰،۳ ماده کې توضیح شوي، اوسنی تړون لرونکی ددې تړون پربنسټ د راتلونکو ټولو

مکلیفیتونو په وړاندې تر هغه بریده آزاد دی چې تر کومه چې یاد مکلفیتونه د ژمنلیک یا د کانونو د تړون له مخې د اړونده جواز د منفعت ترلاسه کوونکې پر غاړه اخلي.

د تضمین کټه

50.5 که تړون لرونکی د شریعت مطابق ددې مقصد لپاره د جواز د امتیازونو د لېږد وړاندیز وکړي (چې د شک د مخنیوي لپاره د جواز د امتیاز رامنځته کول هم پکې شامل دي) چې یوه شخص ته د رهن یا د تضمین د نورو ګټو د ورکولو په وسیله د جواز په ساحه کې د منرالي فعالیتونو د تمویل لپاره مالي وجوه ترلاسه کړي، په ۵۰،۲،۲،۲ ماده کې راغلي ژمنه ښایي د جواز ترلاسه کوونکو په انتخاب یا د یاد شخص له خوا د راتلونکو حقونو په پلي کولو یا هم یاد شخص یا د هغه په استازیتوب د بل شخص له خوا د واک په پلي کولو پورې مشروط وي، ترڅو جواز یا د جواز امتیاز ولېږدوي.

یوولسه برخه: عمومي حکمونه

51 د امارت له خوا داړ

منظوری

51.1 امارت ژمنه کوي چې، تر کوم ځایه چې شوني وي او د دې تړون او نافذه قوانینو سره مطابقت ولري، وزارت او ټولې اړونده اداري به هڅوي چې تړون لرونکي سره د پروژې د پراختیا او اجرا په برخه کې د ټولو اړینو منظورۍ ګانو په ترلاسه کولو کې مرسته وکړي.

د امارت لهخوا د خنډونو نه جوړول او نه تبعیض

51.2 د تړون لرونکي له خوا ددې تړون او د نافذه قوانینو د شرطونو او حکمونو د رعایت په پام کې نیولو سره، امارت به په هېڅ داسې عمل لاس نه پورې کوي کوم چې:

51.2.1 د تړون لرونکي وړتیا یا توانایي داسې اغېزمنه کړي چې خپله شتمني او کاروبار لکه څرنګه چې لازمه ده، هغسې تنظیم نه شي کړای؛ او

51.2.2 په افغانستان کې دننه د تړون لرونکي د استازو آزاد تګ راتګ زیانمن کړي.

51.3 د ۵۱،۴ مادې له مخې، امارت باید په نافذه قوانینو کې داسې کوم حکم اضافه نه کړي کوم چې پر تړون لرونکي یا هم د تړون لرونکي په اړونده لورو باندې د کوم مادي مالي یا بل بار د وضع کولو سبب شي، ولو که د دغه ډول حکمونو موخه په مشخصه توګه تړون لرونکی یا د هغه اړونده لوري که نه.

51.4 ددې تړون ۵۱،۴ ماده پر هغه نافذه قانون نه شي تطبیق کېدای کوم چې:

51.4.1 موخه يې د ایمني، روغتیایي، عامه هوساینې یا امارت او د هغه د وګړو د امنیت خوندیتوب وي؛ یا هم

51.4.2 د امارت د نړیوالو مسؤلیتونو ترسره کول وي.

بهرني کارګر

51.5 د تړون لرونکي له خوا د تړون د ۲۹ مادې د شرایطو او د محلي ګټې د منظور شوي پلان د شرایطو په رعایت سره، تړون لرونکی ښایي د نافذه قوانینو په پام کې نیولو سره لکه څرنګه چې اړتیا یا مناسبه وي، بهرني کارګر استخدام کړي.

51.6 د ۵۱،۱ یا ۵۱،۲ مادو د حکمونو له محدودولو څخه پرته، امارت مکلف دی چې که چېرې اړتیا ولیدل شي، د منرالي فعالیتونو د ترسره کولو په مقصد د تړون لرونکي له خوا د بهرنیو کارګرو استخدام ته اجازه ورکړي ترڅو په ازاده توګه:

51.6.1 افغانستان ته راشي، کار وکړي او هستوګن شي؛ او

51.6.2 له افغانستان څخه ووځي؛

خو په دې شرط چې یاد کسان به تل د نافذه قوانینو تابع اوسي .

د تړون لرونکي د شتمنیو مصادره

51.7 امارت نه شي کولای چې د اجبار له لارې:

51.7.1 د تړون لرونکي له خوا د منرالي فعالیتونو په نتیجه کې استخراج شوي منرالونه یا تولید شوي محصولات مصادره کړي؛ یا

51.7.2 د تړون لرونکي کوم عقاري یا شخصي ملکیت (د شک د مخنیوي لپاره، د هغې ځمکې په ګډون چې د تړون لرونکي ملکیت وي)

خو له هغو مواردو پرته چې د استملاک قانون، د خصوصي پانګونې قانون یا کوم بل نافذه قانون اجازه ورکړې وي.

51.8 که امارت یې اړینه وګڼي چې د ۵۱,۷ مادې مطابق منرالونه، محصولات یا نور ملکیتونه په جبري توګه مصادره کړي، نو امارت مکلف دی چې د نافذه قوانینو سره سم تړون لرونکي ته یې جبران چې عادلانه، کافي او اغېزناک وي، تادیه کړي.

د تړون لرونکي په ګټه د ځمکې استملاک

51.9 په هغه صورت کې چې د کانونو نافذه قانون پلي کېږي، امارت ژمنه کوي چې وزارت به دې ته چمتو کوي ترڅو د هغې اړونده ځمکې د جبري استملاک په اړه چې د بل شخص ملکیت وي، څومره چې ژر کېدای شي د اقتصادي کمېسیون څخه منظوري ترلاسه او دا کار به لاندې مواردو ته په پام سره ترسره کېږي:

51.9.1 تر یادې نېټه وروسته د ۹۰ کاري ورځو په جریان کې کله چې تړون لرونکي د اړونده ځمکې په اړه د کانونو نافذه قانون د حکمونو په پام کې نیولو سره د ځمکې مالک یا متصرف ته د هغه د رضایت ترلاسه کولو لپاره لیکلې غوښتنه ولېږي.

51.9.2 دکانونو د نافذه قانون سره سم تر یادې نېټې وروسته کله چې د ځمکې مالک یا متصرف د تړون لرونکي غوښتنې ته د رد ځواب ورکړي؛

په دواړو حالاتو کې، چې تړون لرونکي لرونکی مکلف دی وزارت په لیکلې توګه خبر کړي، دغه خبرتیا باید له لاندې ضمایمو سره مل وي:

51.9.3 د ټولو هغو لیکونو کاپي ګانې چې د تړون لرونکي او د اړونده ځمکې د مالک یا متصرف ترمنځ تبادله شوي ؛ او

51.9.4 په دې اړه غوښتنه چې وزارت د اړونده ځمکې د جبري استملاک لپاره د اقتصادي کمېسیون څخه منظوري ترلاسه کړي.

51.10 تړون لرونکی مني او موافقه کوي چې که چېرې اقتصادي کمېسیون د جبري استملاک وړاندیز چې د کانونو نافذه قانون کې تصریح شوی، تصویبوي، نو:

51.11 د استملاک قانون له مخې د خسارې جبران (د معادلې ځمکې د ورکړې په شمول) د استملاک د اړونده اداري لهخوا د تادیې وړ دی؛

51.11.1 د کانونو پر نافذه قانون او مقررې سربېره، که د خسارې جبران د استملاک قانون له مخې د استملاک د اداري لهخوا د تادیې وړ وي؛

51.11.2 په دغه صورت کې تړون لرونکی مکلف دی چې د استملاک د اداري تر غوښتنې وروسته د ۲۰ کاري ورځو په موده کې، دغې اداري ته د هغې معادل ورکړي.

52 ثبات

52.1 که چېرې:

52.1.1 د انفاذ له نېټې وروسته هر مهال:

52.1.1.1 په افغانستان کې نوي ماليات، تاديات يا نور فيسونه وضع کېږي او هغه يوازې د منرالي فعاليتونو په اړه وي؛ يا

52.1.1.2 په نافذه قوانينو کې کوم بدلون راځي، چې مالياتي قوانين هم پکې شامل وي،

او ياد بدلون تبعيضانه وي يا د تړون لرونکي پر وړاندې تبعيضانه اغېز ولري؛ او

52.1.2 په ۵۳,۱,۱,۱ يا ۵۳,۱,۱۲ مادو کې د ذکر شويو حالاتو په نتيجه کې، د تړون لرونکي پر اقتصادي ګټو چې له منرالي فعاليتونو يا له دې تړون څخه يې ترلاسه کوي، معکوسي يا منفي اغېزې ولري،

نو په دې صورت کې تړون لرونکی به امارت ته ليکلي خبرتيا استوي او په دې خبرتيا کې بايد د اړونده حالاتو يا د هغو منفي اغېزو په اړه چې تړون لرونکی ورسره مخ دی، پوره جزييات شامل وي.

52.2 که چېرې تړون لرونکی د ۵۳,۱ مادې له مخې امارت ته خبرتيا استوي، نو اړخونه، بې له دې چې د ۵۲,۳ مادې حکمونو ته زيان ورسېږي، سملاسي غونډه کوي او خپلې ګډې هڅې په کار اچوي ترڅو په تعديل کې پر داسې تعديلاتو يا بدلون راوستلو هوکړه وکړي، چې بنايي د تړون لرونکي د اقتصادي ګټو د بيا احيا لپاره چې ممکن دغه ګټې يې له منرالي فعاليتونو يا له تړون څخه چې د نويو مالياتو، محصولاتو، فيسونو يا په نافذه قوانينو کې د تعديل مستلزم نه و، اړين ګڼل کېږي .

52.3 که چېرې د تړون لوري ونه توانېږي د ۵۳,۱ مادې مطابق د تړون لرونکي له خوا امارت ته د خبرتيا تر استولو وروسته دشپږو مياشتو دننه هوکړې ته ورسېږي، نو:

52.3.1 د منفي اغېزو لپاره د تړون لرونکي يوازينې او ځانګړې حل لاره چې په ۵۳,۱,۲ ماده کې ورته اشاره شوې، هغه مقدار خساره ده کوم چې د دغو منفي اغېزو لپاره تړون لرونکي ته د جبران لپاره کافي ګڼل کېږي او دغه جبران د تړون د ۵۳,۳,۳ مادې په پام کې نيولو سره تاديه کېږي؛

52.3.2 دواړه لوري کولای شي د خسارې د مقدار يا د هغه ميکانيزم د ټاکلو لپاره چې د خسارې اندازه پرې محاسبه کيږي، له ۵۵ بند سره سم حکميت ته مراجعه وکړي ؛ او

52.3.3 امارت ژمنه کوي چې وزارت تړون لرونکي ته هغه مقدار خساره چې په ۵۳,۳,۲ ماده کې ورته اشاره شوې، له رويالټۍ څخه چې د تړون لرونکي له خوا ددې تړون پر اساس ورکول کېږي، تاديه کړي.

استثناءآت

52.4 د شک د رفع کولو لپاره:

52.4.1 له ۵۳,۱ څخه تر ۵۳,۳ پورې مادې پر لاندې مواردو نه تطبيقېږي:

52.4.1.1 هر ډول مالي، تاديات او يا نور عام اجرا کېدونکي فيسونه کوم چې په مشخصه توګه د منرالي فعاليتونو په اړه نه وي او تبعيضانه نه وي او يا د تړون لرونکي پر وړاندې تبعيضانه اغېز ونه لري ؛ يا

52.4.1.2 د نافذه قوانينو له مخې د ځمکې د سطحې په کرايې، فيسونو يا د ساختماني توکو په رويالټۍ کې زياتوالی راولي او دغه زياتوالی په افغانستان کې د انفلاسيون کارېدونکي نرخ په پام کې نيولو سره عملي شي ؛ او

52.4.2 په ۵۵ ماده کې ذکر شوی هېڅ مورد بايد داسې تعبير نه شي چې ګويا د نافذه قوانينو د تطبيق پر ساحې او د هغه د غوره تطبيق پر وړاندې کوم محدوديت يا موانع وضع کوي کوم چې ياد قوانين د تړون لرونکي پر وړاندې تبعيضانه چلند يا تبعيضانه اغېزو ته لار نه هواروي.

53 غير مترقبه پېښې (فورس ماژور)

غير مترقبه پېښې

53.1 د ۵۴,۲ مادې په رعايت سره، د تړون د ۵۴ مادې د موخې په رڼا کې **غير مترقبه پېښه** هغې پېښې يا حالت يا د پېښو يا حالاتو ترکيب ته وايي کوم چې:

53.1.1 له منطقي نظره د اټکل وړ نه وي؛

53.1.2 منطقاً د زيانمن لوري له کنټرول يا اختيار څخه پورته وي؛

53.1.3 په دې ترون کې د زیانمن لوري د راغلو مکلفیتونو (له هغه مکلفیت پرته چې د تادیاتو په اړه وي) د ځنډ یا تقصیر لامل شي ؛ او

53.1.4 د غیرمترقبه پېښې په وخت کې دا توقع نه شوای کېدای چې زیانمن لوري د صنعت د غوره کړنې پر اساس د معقولانه او ځیرکانه کوښښونو په ترسره کولو سره د هغې مخنیوی کړی وای یا یې کنترول کړي وای؛ او

تر هغه بریده چې په ۵۴,۱,۱ – ۵۴,۱,۴ مادو کې ذکر شوي شرایط پوره کړي، لاندې حالات غیر مترقبه پېښې ګڼل کېږي:

53.1.5 جګړه، پاڅون، بلوا، مدني نافرماني او تروریستي اعمال؛

53.1.6 محاصره، اعتصابونه او یا د هېواد یا اړونده صنعت په سطحه کارګري شخړې چې له زیانمن یا زیانمن لوري یا د زیانمن لوري له نورو اړوندو لورو سره تړاو ونه لري؛

53.1.7 وبا ګانې یا قرنطین؛ او

53.1.8 زلزله، طوفان، سېلاب، اور لګېدنه، تالنده برېښنا یا د هوا نور ورانوونکي پېښې.

53.2 پر ۵۴,۱ مادې سربېره، د ۵۴ مادې د موخو په رڼا کې لاندې پېښې یا حالتونه په غیرمترقبه پېښو کې نه راځي:

53.2.1 اقتصادي تنګلاسي یا د بازار په شرایطو کې بدلون؛

53.2.2 هغه پېښې چې ددې تړون پر اساس د یوه زیانمن طرف د مکلفیتونو اجرا سختوي، خو ناممکن کوي یې نه؛

53.2.3 جګړې، پاڅونونه، بلواوې، مدني ناکرارۍ او تروریستي اعمال، مګر دا چې دغه پېښې:

53.2.3.1 په مستقیم ډول د جواز سیمه اغېزمنه کړي یا په مادي توګه د کان کیندنې پروپوزل تطبیق مختل یا مخنیوی یې وکړي؛

53.2.3.2 په پورتنۍ ۵۴,۲,۳ ماده کې مشخص شوي اړونده وضعیت د پام وړ خرابوالي لامل شي کوم چې د انفاذ د نېټې اړونده شرایطو سره تړاو ولري؛ او

53.2.3.3 تړون لرونکي د کورني امنیت پلان کې راغلي تعهدات پلي کړي وي؛

53.2.4 د جواز ساحې موجوده شرطونه، د موجوده ناچاوده مهماتو په شمول؛

53.2.5 د جواز په سیمه کې تر معمولي کچې دېر د ژمي اوږدېدل؛ او

53.2.6 نورې هغه پېښې یا حالات چې د پېښېدو په وخت کې، د غیر مترقبه پېښو له تعریف سره چې په ۵۴,۱ ماده کې وړاندې شوی، نږدې مستقیم تړاو ونه لري.

د غیر مترقبه پېښو اغېزې

53.3 د ۵۴,۴ مادې مطابق، که چېرې کومه غیرمترقبه پېښه ددې سبب کېږي چې په تړون کې د تړون لرونکي یا امارت (زیانمن لوری) د راغلو مکلفیتونو د اجرا مخنیوی کوي یا یې د ځنډ لامل ګرځي، نو :

53.3.1 د زیانمن شوي لوري اړونده مکلفیتونه (له مالي مکلفیتونو پرته)؛ او

53.3.2 د مقابل لوري اړونده مکلفیتونه به کوم چې د زیانمن لوري د مکلفیتونو په اجرا پورې متکي دي،

له هغې نېټې څخه ځنډول کېږي کوم چې فورس ماژور (غیرمترقبه) پېښې د یادو مکلفیتونو د اجرا مانع ګرځي یا هغه ځنډوي او دا حالت به تر هغې دوام مومي چې د ۵۴,۹ مادې مطابق فورس ماژور پېښې پای ته رسېږي.

د غیر مترقبه حالاتو په اړه خبرتیا

53.4 که چیرې یو زیانمن لوری د غیرمترقبه پېښو له امتیاز څخه د برخمن کېدو دعوی کوي، نو:

53.4.1 بل لوري د هغې پېښې یا حالاتو یا د دوارو پېښو یا حالاتو په اړه خبر کړي چې فورس ماژور لامل کېږي، او د فورس ماژور تر پېښېدو وروسته د ۱۰ ورځو په جریان کې وروسته تر هغې چې زیانمن لوری په لومړي ځل د فورس ماژور په اړه خبرېږي، څومره ژر چې شوني وي خبر ورکړي؛

53.4.2 بل لوری سملاسي د هغو اقداماتو په اړه خبر کړي چې د فورس ماژور پېښو د اغېزو د راکمولو په موخه تر لاس لاندې نیول شوي وي؛

53.4.3 د ۵۴,۵ مادې حکمونه رعات کړي، که څه هم ۵۴,۴ ماده په خپله باید د یو زیانمن لوري له خوا د ۵۴,۴ مادې سره سم د خبرتیا د صدور خنډ ونه ګرځي.

53.4.4 ددې تړون له مخې د خپلو هغو مکلفیتونو ترسره کولو ته دوام ورکړي چې فورس ماژور پېښو له کبله نه دي اغېزمن شوي ؛ او

53.4.5 څومره ژر چې شوني وي، ددې تړون له مخې د خپلو مکلفیتونو سرته رسول بېرته پیل کړي.

د اغېزو راکمولو مکلفیت

53.5 زیانمن لوری مکلف دی چې د فورس ماژور پېښو د اغېزو راکمولو لپاره غوره هڅې وکړي او د مکلفیتونو په سرته رسولو کې رامنځته شوی ځنډ حداقل ته ورسوي.

هغه پېښې چې له حقوقي لارو د حل و فصل وړ نه دي

53.6 بې له دې چې ددې تړون پربنسټ د یو زیانمن لوري مکلفیتونه اغېزمن شي، په ۵۴,۵ ماده کې د درج شویو مکلفیتونو په شمول، که چېرې یو زیانمن شوی یې مناسبه ونه ګڼي، یاد لوری مکلف نه دی چې د محاصرې، تحریم، اعتصاب یا کارګري اختلاف اړونده شخړو د حل لپاره سره کېني.

53.7 که چېرې یو زیانمن شوی لوری په ۵۴,۶ ماده کې ذکر شویو مواردو ته په رسیدګي کې پاتې راشي، دا پېښه باید داسې ونه ګڼل شي چې ګنې د زیانمن لوري په کنټرول کې وه، یا هم په ۵۴,۱ ماده کې د فورس ماژور پېښو تعریف ته په پام سره، زیانمن لوري د یادو پېښو مخنیوی کولای شوای یا یې هم په کنټرولای شوای.

لګښت

53.8 پر هغو حکمونو سربېره چې د ۵۴ مادې له حکم سره مغایرت لري، د فورس ماژور پېښو د اغېزو د راکمولو لپاره د کوښښونو په لړ کې، هېڅ زیانمن لوری اړ نه دی چې د اړوند کار ترسره کولو لپاره تر معقولې اندازې زیاتې پیسې مصرف کړي. په دې توګه، د زیانمن شوي لوري هېڅ ډول مالي وضعیت باید په پام کې ونه نیول شي.

د غیرمترقبه پېښو پای

53.9 فورس ماژور پېښې به د لاندې مواردو مخکې پای ته رسېږي او د زیانمنو لورو مکلفیتونه چې د ۵۴ مادې له مخې ځنډېدلي دي، بېرته د بشپړ اجرا او انفاذ حالت ته راګرځي:

53.9.1 هغه وخت کله چې مقابل لوری د زیانمن شوي لوري خبرتیا ترلاسه کړي، کوم چې بیانوي چې نوموړی لوری ددې جوګه دی په دې تړون کې د راغلو مکلفیتونو اجرا بیا پیل کړي (دغه ډول خبرتیا باید په ممکنه لنډ وخت کې واستول شي) ؛ او

53.9.2 هغه وخت کله چې زیانمن شوی لوری په تړون کې د راغلو ژمنو اجرا له سره پیل کړي.

د غیر مترقبه پېښو د دوام له امله د تړون فسخ کول

53.10 که چېرې غیرمترقبه کومه پېښه تر پرلپسې شپږو میاشتو د زیاتې مودې لپاره دوام وکړي:

53.10.1 دواړه لوري باید د ۵۲,۲ مادې مطابق د حسن نیت له مخې مذاکرات پیل کړي او د یادې مادې په اړه چې کوم تعدیلات اړین وي، په اړه یې موافقې ته ورسېږي؛ او

53.10.2 که چېرې:

53.10.2.1 دواړه لوري د ۵۲,۲ مادې مطابق د زیانمن شوي لوري له خوا د فورس ماژور په تړاو تر خپرې کړې خبرتیا وروسته د ۱۲ میاشتو په جریان کې د تړون د تعدیل په اړه هوکړې ته ونه رسېدل؛ یا

53.10.2.2 دواړه لوري د ۵۲,۲ مادې مطابق د تړون د یو یا دوه مورده تعدیلاتو په اړه د هغې مودې په جریان کې چې په ۵۴,۱۰,۲,۱ کې تصریح شوې، موافقې ته ورسېږي، خو یاد تعدیلات د ۵۲,۳ مادې مطابق د شپږو میاشتو په موده کې د اجرا وړ ونه ګرځي نو.

په دغه صورت کې له ۵۴,۱۱ مادې سره سم امارت کولای شي چې دغه تړون فسخ کړي او د تړون فسخ د یو لوري څخه بل ته د خبرتیا تر لېږلو وروسته د اجرا وړ دی.

53.11 که چېرې تړون د ۵۴,۱۰ مادې مطابق د امارت له خوا فسخ شي، د تړون ۴۵ ماده د تطبیق وړ ده.

54 د اختلافونو حل

د افغانستان د سوداګریزو شخړو د حل مرکز (ACDR)

54.1 د ۵۵,۲ مادې په پام کې نیولو سره، که چېرې ددې تړون په اړه کومه شخړه، اختلاف یا دعوی رامنځته کېږي او د تړون د یو اړخ له لوري بل اړخ ته د خبرتیا تر استولو وروسته دواړه لوري د ۶۰ ورځو په جریان کې کومې هوکړې ته ونه رسېږي، نو موضوع به د افغانستان د سوداګریزو شخړو د حل و فصل مرکز کې حکمیت ته محول کوي.

54.2 د شک د مخنیوي لپاره، امارت په دې وسیله په صراحت سره څرګندوي چې هر هغه اختلاف یا شخړه چې له دې تړون څخه رامنځته کېږي، د حل لپاره به د افغانستان د سوداګریزو شخړو مرکز ته وړاندې کېږي.

54.3 د حکمانو شمېر باید درې تنه وي.

54.4 د حکمیت قرار کېدای شي چې د یو مشخص مقدار پیسو د تادیه کولو یا هم د یو عمل د ترسره کولو، د یو عمل د نه ترسره کولو یا هم ددغه ډول اعمالو د ترکیب په اړه د حکم صادرول وي.

54.5 د حکمیت ځای کابل، افغانستان دی.

54.6 د حکمیت قرار نهایي او د تطبیق وړ دی.

54.7 د افغانستان محاکم کولای شي چې د حکمیت د قرار د انفاذ په اړه حکم وکړي یا هم د قرار د تنفیذ لپاره د افغانستان له محاکمو څخه د صلاحیت د احراز غوښتنه وکړي.

54.8 تر کوم ځایه چې شوني وي، تړون لرونکی او امارت دواړه کولای شي چې د شخړې په جریان کې د تړون تطبیق ته دوام ورکړي.

55 محرمانه معلومات

امارتي اسناد

55.1 تړون لرونکی منې چې د کانونو نافذه قانون سره سم وزارت به:

55.1.1 د اوسني تړون یوه نسخه او د تړون لرونکي د ذینفع مالکانو جزییات به د دغه تړون تر لاسلیک وروسته د ۱۰ کاري ورځو په جریان کې خپروي؛

55.1.2 د جواز یوه نسخه او د جواز لرونکي د ذینفع مالکانو جزییات به هم د جواز تر صدور یا انتقال وروسته د ۱۰ کاري ورځو په جریان کې خپروي؛

55.1.3 وزارت مکلف دی چې له نافذه مقررې سره سم، د ثبت شویو معلوماتو محتویات وساتي او هغه د عامه لاسرسي وړ وګرځوي؛

55.1.4 پر نورو موضوعاتو سربېره، د ثبت شویو معلوماتو محتویات به د تړون اړونده ځیني جزییات لکه څرنګه چې په نافذه مقرره کې ذکر شوي، شامل وي؛

55.1.5 د هغو اسنادو کاپي ګاني چې ددې تړون پربنسټ د خپراوي وړ وي، د کانونو نافذه مقررې سره سم به د عامه لاسرسي وړ ګرځي؛ او

55.1.6 اسناد باید په دې دلیل له خپرولو یا عامه لاسرسي ته له وړاندې کولو څخه پاتې نه شي چې ګڼې د یادو اسنادو ځیني محتویات د محرمو معلوماتو لرونکي دي.

د محرمو معلوماتو استفاده او افشا کول

55.2 د ۵۶,۴ مادې د مفهوم له مخې، ترلاسه کوونکی لوری باید محرمانه معلومات د یو ثالث شخص په واک کې ور نه کړي، همدا راز له محرمانه معلوماتو څخه په هیڅ ډول استفاده نه شي کولای، مګر دا چې له دغه تړون یا نافذه قوانینو سره سم له خپلو حقونو څخه د ګټې اخیستنې او یا خپلو مسؤلیتونو پرځای کولو لپاره وکارول شي.

55.3 ترلاسه کوونکی لوری باید داډ ورکړي چې هر استازی یې چې د ۵۶ مادې د مقصد په رڼا کې محرمانه معلومات د هغوی په واک کې ورکول کېږي، د یاد شوي بند محتوا به مراعاتوي.

55.4 د ۵۶,۲ مادې له مخې، ترلاسه کوونکی لوری په لاندې مواردو کې له محرمانه معلوماتو ګټه اخیستلای او یا یې افشا کولای شي:

55.4.1 د ۵۶,۵ مادې له مخې، ترلاسه کوونکی لوری به د معلوماتو د افشا کوونکي اداري مخکې له مخکې رضایت ترلاسه کړی وي (دا رضایت په غیرمنطقي او مشروط ډول نه وي ترلاسه شوی او ځنډول شوی هم نه وي)؛

55.4.2 د معلوماتو افشاء کول به د ترلاسه کوونکي لوري استازي ته وي چې موخه یې له دغه تړون یا نافذه قانون او مقررې سره سم د ترلاسه کوونکي لوري له حقونو استفاده یا ترلاسه کوونکي لوري مسؤلیت پر ځای کول وي.

55.4.3 د کانونو نافذه قانون او مقررې او یا نور نافذه قوانین یې افشاء کول لازم وبولي.

55.4.4 معلومات د مالي مسؤلینو او یا د ښه نیت له مخې د ترلاسه کوونکي لوري د مالي مسؤلینو او یا هم له ترلاسه کوونکي لوري سره اړوند کوم درېیم کس په واک کې ورکړل شوي وي او هغه کس هم هوکړه کړې وي چې د ۵۶ بند محتوا به مراعاتوي؛ او یا

55.4.5 افشاء د پېرودونکي لپاره او په دغه تړون یا ورکړل شوي جواز کې د ترلاسه کوونکي لوري له حقوقو او ګټو سره په ښه نیت سره شوې وي او د معلوماتو ترلاسه کوونکی کس به هم د ۵۶ بند د محتوا له رعایت کولو سره هوکړه کوي.

رضایت

55.5 په هغه صورت کې چې تړون لرونکی د امارت له لوري د رضایت نامې په اړه د خبرتیا له ترلاسه کولو وروسته تر پنځو کاري ورځو پورې په لیکلي بڼه، د ۵۶,۴,۱ مادې له حکم سره سم خپل څرګند مخالفت اعلان نه کړي، په دې صورت کې به د محرمانه معلوماتو د افشاء او استفادې پربنسټ د تړون لرونکي رضایت بلل کېږي. البته په هغو حدودو کې چې د امارت له لوري د معلوماتو افشاء د خلکو د روغتیا، خوندیتابه او امنیت ساتنې لپاره په بېړنیو حالاتو کې اړین وبلل شي.

56 خبرتياوې

د خبرتيا استول

56.1 هر ډول خبرتيا يا اړيکې چې ددې تړون له مخې يې اړخونه له يو بل سره تامينوي، بايد په ليکلې بڼه په پښتو يا په دري ژبو وي او په لاندې طريقو سره واستول شي:

56.1.1 د تړون لرونکې په پته دې ولېږل شي او د اړوندې څانګې د پام اړولو لپاره يې بايد د اړونده شعبې يا د آمر په نوم (که چېرې د تطبيق وړ وي) چې لاندې مشخص شوي، نښاني کړي؛ يا

56.1.2 هغه لوري ته د ايمېل له لارې او د څانګې او يا اړوند آمر (که موجود وي) له نښاني سره ولېږل شي، لکه څرنګه چې په لاندې ډول مشخص شوي.

تړون لرونکی:

پته: لکه څرنګه چې په "راجستر" کې ثبت دي

ايمېل: لکه څرنګه چې په "راجستر" کې ثبت دي

وزارت:

پته: مکرويان څلور لاری کابل

برېښناليک: lsmmd@momp.gov.af

د اړيکې د جزئياتو بدلون

56.2 تړون لرونکی تصديقوي چې:

56.2.1 د کانونو د نافذه قانون له مخې تړون لرونکی مکلف دی چې خان د ثبت شوې پتې پر سموالي او کره والي ډاډه کړي؛ او

56.2.2 پته او برېښناليک د اړونده نافذه مقررې د حکمونو له مخې بدلېدای شي.

56.3 که امارت [دري] کاري ورځې وړاندې تړون لرونکی کس د خپلې پتې او ايمېل پر بدلېدو خبر کړي، هر ډول لېږل شوې خبرتيا او مکتوب هغه مهال د اعتبار وړ دی چې وروستي ايمېل يا پتې ته لېږل شوی وي.

د خبرتيا وخت لاندې ترتيب شوی دی

56.4 هر ډول لېږل شوې خبرتيا بايد تر لاندې تاکل شوو مودو وروسته ترلاسه شوې وبلل شي:

56.4.1 که تحويل شوی وی، هغه وخت چې په اړونده پته اېښودل شوی

56.4.2 که د پوست له لارې لېږل شوی وي، د لېږلو تر نېټې وروسته پينځه (۵) کاري ورځې (يا که پوست له هېواده بهر ته وي) لس (۱۰) کاري ورځې؛ او يا

56.4.3 که د ايمېل له لارې لېږل شوی وي، د اوتوماتيکې تاييدی له راتلو سره سم؛ که اتوماتيک ځواب رانه‌شي، له هغه وخت څخه دري ساعته وروسته چې ايمېل يا برېښناليک د لېږونکي لخوا لېږل شوی و، او دا وخت د هغه وسيلې په حواله ټاکل کېږي چې برېښناليک يې لېږلی و.

56.5 له دې سره سره، که خبرتيا يا برېښناليک په غير رسمي ورځ او يا د مازديګر تر ۵:۰۰ بجو وروسته لېږل شوی وي، د لېږلو نېټه به يې د راتلونکې کاري ورځې پيل وبلل شي.

57 متفرقه حکمونه

د تړون د لورو ترمنځ اړيکه

57.1 ددغه تړون له مخې:

57.1.1 د طرفينو ترمنځ د شراکت او ګډې پانګونې (joint venture) هېڅ اړيکه نه شته ؛ يا

57.1.2 هېڅ لوري حق نه لري، چې د بل لوري په استازيتوب يو کار ترسره او يا کوم مسئوليت ومني.

لګښتونه

57.2 مګر دا چې په دې تړون یا د کانونو نافذه قانون کې بل ډول تصریح شوي وي، د تړون هر لوری مکلف دی چې ددې تړون او د تړون اړونده د نورو اسنادو د چمتو کولو، مذاکرې، اجرا یا رعایت په تړاو هر ډول لګښتونه او مصارف خپله ورکړي.

منظوري او رضایت

57.3 مګر دا چې په دې تړون یا نافذه قوانینو کې په صراحت سره بل ډول راغلي وي، امارت کولای شي او بشپړ اختیار لري چې د هغو شرایطو په پام کې نیولو سره چې خپله یې ټاکي، یو وړاندیز منظور یا یې رد کړي او یا یې له ورکولو ډډه وکړي. له شرایطو سره سم امارت مکلف نه دی چې د یو وړاندیز د منظوری یا رد په اړه دلایل وړاندې کړي.

د نورو اسنادو اجراء

57.4 دغه تړون هغه وخت په سمه توګه اجرا ګڼل کیږي، کله چې دواړه لوري دا سند او دې ته ورته نور اسناد اجرا کړي.

نور اقدامات

57.5 هر لوری مکلف دی چې په خپل شخصي لګښت ټول اسناد چمتو کړي او یا له مقابل لوري څخه د غوښتنې وړ چارو د اجرا لپاره درېیم شخص وګوماري تر څو دغه تړون او دې ته ورته نوري معاملې په ګټور او بشپړ ډول له نیمګړتیا لرلو پرته عملي شي

پر تړون حاکم قانون او قضایي واک

57.6 دا تړون د افغانستان د نافذه قوانینو پر اساس تنظیمیږي. له ۵۵ مادې سره سم، دواړه لوري به خپله قضیه د ځانګړي صلاحیت لرونکو محاکمو او د استیناف محکمو ته ارجاع کوي.

د تړون ژبه

57.7 دغه تړون پر پښتو او انګلیسي ژبو چمتو شوی او اجرا کیږي چې هر لوری به په دواړو ژبو د تړون یوه کاپي ترلاسه کوي. که چیرې په دواړو ژبو د چمتو شوي تړون د نسخو ترمنځ توپیر وي، پښتو نسخې ته ارجحیت ورکول کیږي.

د تفکیک قابلیت

57.8 د دغه تړون هر حکم په جلا توګه د تفکیک وړ دی. که چیرې د تړون یو حکم په یوه قضایي حوزه کې قانوني مبنی ونه لري، د تطبیق وړ نه وي یا هم بې اعتباره وي یا هم په راتلونکې کې دغه ډول څه کیږي نو:

57.8.1 یاد حکم باید په اړونده دعوا کې له دغه تړون څخه جلا په نظر کې ونیول شي، خو د تړون پر پاتې نورو حکمونو به اغیزه ونلري؛ او

57.8.2 په یوه قضایي حوزه کې یو حکم قانونیت، انفاذ او عتبار زیانمن نه کړي.

معافیتونه

57.9 د دې تړون له مخې د یو حق، واک یا حل لارې په اړه معافیت باید د یو لوري له خوا بل لوري ته په لیکلي بڼه وي. دا معافیت به د کوم مکلفیت یا نقض د ضمني معافیت په معنی نه وي.

57.10 که یو لوری د یوه کار په کولو ونه توانیږي او یا یې په کولو کې ځنډ وکړي چې د دغه تړون له مخې یې د کولو حق لري، پر هغو د سترګو په پټولو په معنا نه دی.

د غرامت دوام

57.11 په دغه تړون کې هر غرامت د طرفینو یو دوامداره، جلا او له نورو مسئولیتونو څخه خپلواک مسئولیت دی او د تړون تر فسخې وروسته هم دوام کوي.

[د دې پاڼې پاتې برخه عمداً خالي پرېښودل شوې ده.]

لومړی جدول: اکتشافي جواز

لومړی برخه: مقدم شرطونه

	مقدم شرطونه	وروستی نېټه
۱	وزارت حق لري چي دغه تړون فسخ کړي که چېرې تړون لرونکی له کوم معقول او موجه عذر پرته خپل کارونه د دوو (۲) میاشتو په موده کې په پرله پسې ډول وځنډوي.	
۲	تړون لرونکی د پروپوزل د تعهداتو په اساس ژمن دی چی د اکتشاف په دوره کې یوولس میلیونه (۱۱،۰۰۰،۰۰۰) امریکایی ډالر او د استخراج او پروسس په مرحله کې دوه سوه نهه میلیون (۲۰۹،۰۰۰،۰۰۰) امریکایی ډالر پانګونه کوي.	
۳	تړون لرونکی مکلف دی چې خپل اکتشافي فعالیتونه د نړیوالو معیارونو لکه CRIRSCO او داسي نورو معیارونو سره سم ترسره او پلي کړي.	

دویمه برخه: د جواز اضافي شرطونه (د کانونو نافذه قانون)

	د جواز اضافي شرط
.1	۱. هغه اضافي شرطونه چې د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت له خوا په راپور کې د کانونو نافذه قانون مطابق ځای پر ځای شوي دي (د لرغونو آثارو او فرهنګي عتیقه شیانو په اړه)، لکه څرنګه چې د وزارت له خوا د دغه تړون لرونکي ته په (الف) ۲،۲،۳،۲۲ جز کې ذکر شوي

دریمه برخه: د جواز ساحه

Map of Intrusting area of for cement contract

1:15,000

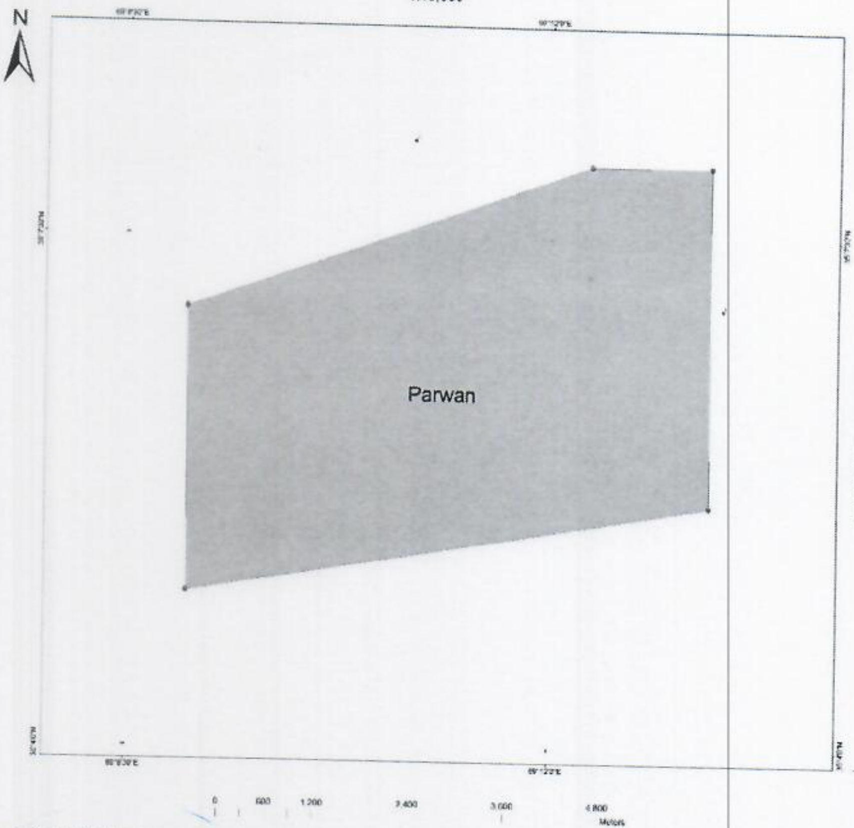

Legend

- limstone boundery points
- intrusting area for cement contract
- Provincial_Boundaries

Intrusting Area Cordanate
this Area = 27.35 km sqm

ID	D	M	S	X	D	M	S	Y
1	69	13	20	69.22	35	8	0	35.13
2	69	13	20	69.22	35	5	40	35.09
3	69	9	0	69.15	35	5	4	35.08
4	69	9	0	69.15	35	7	0	35.12
5	69	12	20	69.21	35	8	0	35.13

Afghanistan Province map

Islamic Emirate of Afghanistan
د کانونو او پټرولیم وزارت
وزارت معادن و پطرولیم
1400
ریاست دفتر مقام

دویم جدول: استخراجي جواز

لومړی برخه: د جواز اضافي شرطونه (د کانونو نافذه قانون)

	د جواز اضافي شرط
.1	د کان کیندنې د پروپوزل په اړه تړول هغه شرطونه چې داقتصادي کمېسیون له خوا د کان کیندنې پر جواز لرونکې باندې د کانونو وزارت د نافذه قانون مطابق وضع کېږي.
.2	هغه اضافي شرطونه چې د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت له خوا په راپور کې د لرغونو آثارو او فرهنګي عتیقه شیانو په اړه وضع شوي دي، لکه څرنګه چې د وزارت له خوا د دغه تړون لرونکي ته په (الف) ۳۲.۳.۲.۲ جز کې ذکر شوي

دریېم جدول: زیربنا او عامه کارونه

لومړی برخه: زیربنا

شماره	هغه زیربناوې چې باید تړون لرونکی یې ورغوي
.1	تړون لرونکی مکلف دی چې په افغانستان کې دننه د نهایي محصول تولید لپاره د سمنټ د پروسس بشپړه فابریکه جوړه او نصب کړي چې یاده فابریکه به د ورځې پنځه زره ټن سمنټ تولیدوي.
.2	تړون لرونکی مکلف دی چې د دغې پروژې د ټولو فعالیتونو لپاره د اړتیا وړ بریښنا او اوبه رسول پخپله تامین کړي.
.3	تړون لرونکی باید د کان کیندنې فعالیتونو پورې اړوند ټول سړکونه جوړ کړي.

دویمه برخه: عامه کارونه

	هغه عامه کارونه چې تړون لرونکی یې باید وکړي	وخت
.1	تړون لرونکی مکلف دی چې د څلور سوه نفرو په ظرفیت یو باب مسجد جوړکړي.	
.2	تړون لرونکی مکلف دی چې یوه دیني مدرسه جوړه کړي.	
.3	تړون لرونکی مکلف ده چې یو طبي کلینیک جوړکړي او هم یې په طبي وسایلو سمبال کړي.	
.4	تړون لرونکی مکلف دی چې دری کیلو متره سرک رغوي.	
.5	تړون لرونکی مکلف دی چې د ټولنیزو خدمتونو په برخه کې پنځه میلیون امریکایي ډالر پانګونه وکړي.	

ونډه وال

شماره	سهم لرونکی	د سهم لرونکي سلنه
۱	الفلاح العالمي او مجموعة المهام الدولی شرکت	۴۰ سلنه
۲	عوفي بهرام شرکت	۶۰ سلنه

څلورم جدول: خانګړي شرایط

[د تړون خانګړي شرایط چې دلته به ولیکل شي(که وي)

	خانګړي شرایط	وروستۍ نېټه

١	تړون لرونکی مکلف دی چې په افغانستان کې دننه د نهايي محصول توليد لپاره د سمنټ فابريکه د ۵ زره ورځني توليد په ظرفيت جوړه کړي.	

د اکتشاف تعهدات:

تړون لرونکی مکلف دی چې د اکتشاف په مرحله کې به لاندې فعاليتونه (البته محدود نه دي) ترسره کوي. برسېره پردې، د امتياز اخيستونکي بايد د کان کيندني ټول فعاليتونه له نړيوالو معيارونو سره سم ترسره کړي.

- د ډرون کمرو په واسطه د ساحې عکسونه اخيستل او دهغو تحليل او تجزيه کول
- ساحې سطحي جيو کيميکل کول
- د ساحې جيو فزيک تر سره کول
- جر کيندل
- د جرونو د برخو رسمول
- برمې کيندل
- دذخايرو محاسبه کول
- د امکان سنجی مطالعات ترسره کول

اجراء:

تړون ورکوونکی (امارت)
د کانونو او پټرولیم وزارت

شیخ الحدیث شهاب الدین دلاور
د وزارت سرپرست

تړون لرونکی
الفلاح العالمي

د شرکت رییس

CONFIDENTIAL

لومړی شمېره ضمیمه: د استخراج منظور شوی پروگرام
[ولیکئ]